

21. ročník

1989 4

OBSAH

Síla k novému životu
Bojte se Boha (4)
Evangelium o tom, že patříme
Bohu
Mravní nevázanost
Bratrství jako odpovědnost
a pocta
Odkud a kam (4)
Poznali ste ☆ Abeceda
Téměř dospělým
„Pane doktore, bolí mě záda“
Autorita
Kdo je základ církve?
Právo na milosrdenství
Chceš být šťastný?
Pro nejmenší čtenáře

ZNAMENÍ DOBY

Francie a celý kulturní svět letos vzpomíná, že před dvěma sty lety — 14. července 1789 — pařížský lid dobyl Bastilu, královskou pevnost, státní vězení uprostřed Paříže, a srovnal ji se zemí. Tato událost a Deklarace lidských práv se staly signálem pro Francii i ostatní země, že se začíná na světě uplatňovat spravedlivější řád. Deklarace práv hlásala dvě hlavní zásady: 1. lidé se rodí a žijí jako svobodní a rovní před zákonem; 2. stát nemá účel sám v sobě; smysl jeho existence je uplatňovat autoritu, kterou jej pověřil celek občanů, a zajistit každému občanovi, aby se mohl těšit z těchto práv.

Proč však došlo k tak těžkému a dramatickému otřesu v zemi, v níž Frankové již v roce 496 přijali křesťanství a která byla označována za nejvěrnější ze všech křesťanských zemí? Ve velké Francouzské revoluci se mocně volalo po „svobodě, rovnosti a bratrství“. Ale Ježíš už přece kdysi řekl: „Když vás Syn osvobodí, budete skutečně **svobodní!**“ (Jan 8,36). Apoštol Pavel prohlásil: „**Není už rozdíl** mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou.“ (Gal 3,28) Ježíš také řekl: „Vy všichni jste **bratři.**“ (Mat 23,8) Copak svoboda, rovnost a bratrství mělo být pro křesťany novým objevem?

Křesťané měli být podle Spasitele va výrok „světlem světa“ a „solí země“. Jejich světlo se mělo rozvíjet a mohutnět až do jasného dne. Jako sůl udržuje pokrm, tak i následovníci Ježíšovi měli uplatňováním Božích principů ve svém životě sloužit k upevnění spravedlnosti ve světě. Aniž bychom chtěli soudit, pohledme trochu do dějin a ve světle Písma si zodpovězme otázku po skutečné svobodě.

Žalmista napsal: „Světlem pro mé nohy je tvé slovo, osvětluje moji stezku.“ (Žalm 119,105) Světlem je Kristus a jeho slovo — bible. Po několika staletích se však křesťané uchýlili od tohoto světla. Měli usilovat o větší sociální spravedlnost a zasazovat se o její ideály. I ve Francii povstávali mužové, kteří volali zpět k Písmu a k prvokřesťanské praxi. Byli však umlčeni. Nejstatečnější synové této země rozžehli světlo evangelia v jiných zemích a byli tam k požehnání. 18. srpna 1572 ve strašné Bartolomějské noci vyšel z pařížského královského paláce příkaz k vyvraždění všech evangeliků — hugenotů. Tisíce jich zahynuly v Paříži a v dalších městech. Vděčně jsem před lety při slavnostní bohoslužbě v katedrále sv. Víta na Hradčanech vyslechl slova biskupa: „Už nikdy více Bartolomějské noci, už nikdy hořící hranice, ale ani husitské palcáty a koncentrační tábory!“

Francouzský lid se zaradoval, když král Jindřich IV. roku 1598 vydal Edikt nantský, jímž se hugenotům zaručovala občanská rovnost a náboženská svoboda. Dlouho se však národ

K DVOUSTÉMU VÝROČÍ FRANCOUZSKÉ REVOLUCE

z toho netěšil, protože neuplynulo ani sto let a již r. 1685 král Ludvík XIV. odvolal tento „neodvolatelný“ edikt. Státisíce věřících postavil tak mimo zákon. Lidé vzdělaní a vynikající v řemeslech, zemědělství a obchodu opouštěli svou vlast k prospěchu Anglie, Holandska, Pruska a Ameriky, kde našli nový domov.

Francouzští králové hýřili ve svém paláci v Paříži. Pohoršení lidu nad jejich životem se stupňovalo. Proto se Ludvík XIV., „král Slunce“, stěhuje se svým dvorem do nově zbudovaného zámku ve Versailles, který se stává vzorem pro panovníky v celé Evropě a kde se šlechta ještě volněji oddává zhýralému životu. Lid žije v hrozné chudobě. Šlechta ždímá sedláky a řemeslníky. Zemědělství dělníci strašně trpí. Soudní dvory pošlapávají zákony. Podplácení je na denním pořádku. Vyšší duchovenstvo namnoze napodobuje šlechtu. Apoštol Pavel praví: „Neklamte se, Bohu se nikdo nebude posmívat. Co člověk zaseje, to také sklídí.“ (Gal 6,7) Apoštol Jakub volá: „Hle, mzda dělníků, kteří žali vaše pole a vy jste jim ji upřeli, volá do nebes, a křik ženů pronikl ke sluchu Hospodina zástupů. Žili jste rozmařile a hýřili jste na zemi, vykrmili jste se pro den porážky!“ (Jak 5,4,5)

14. července 1789 lid dobyl Bastilu. 4. srpna téhož roku byla zrušena šlechtická privilegia a prohlášena občanská rovnost. Hlásá se svoboda, rovnost a bratrství. Ludvík XIV. je donucen přestěhovat se s rodinou z Versailles do Paříže, kde je nakonec popraven, později i královna. Roku 1793 národní konvent jmenuje výbor veřejného blaha: Danton, Marat, Robespierre.

Již delší dobu francouzští filozofové Francios Voltaire a Jean Jacques Rousseau zpochybňují křesťanství a Boha vůbec. Tím připravují půdu pro protikřesťanské hnutí. V srpnu 1793 je zrušena křesťanská éra a sedmidenní týden. V listopadu je v katedrá-

le Notre Dame v Paříži z kazatelny slavnostně prohlášena degradace Boha a nastolen kult Rozumu. V Lyonu je veřejně hrubě zneuctěna bible. Dne 23. listopadu téhož roku jsou dekretem zrušeny všechny chrámy v Paříži. Tisíce kněží se zřikají svého povolání a další tisíce utíkají za hranice Francie. Je slyšet hlasy: „Jsme konečně svobodní od staromódních komplexů, skrupulí, pout svědomí, strachu ze soudců! Můžeme být sebou samými a žít sami pro sebe!“ Robespierre zahajuje krutovládu. Když se před ním necítí bezpeční ani členové konventu, je na radnici jat a se svými stoupenci popraven.

Avšak tři a půl roku od oficiálního zákazu náboženství se situace mění. 17. července 1797 národní shromáždění ruší oficiální zákaz náboženství a poskytuje plnou náboženskou svobodu. Voltaire předpovídal, že bible se bude nacházet jen v muzeu. Skutečnost však je jiná: Písmo svaté se volně rozšiřuje. Roku 1804 je založena Britská společnost biblická a zahraňiční a další biblické společnosti chrlí do světa bible překládané do nových a nových jazyků. Roku 1806 začínají nové zámořské misie. Carey jede jako misionář do Indie, Morrison do Číny, Moffat a David Livingstone do Afriky. — Ve Francii je odluka církve od státu, což odpovídá biblickému učení, a bible je nejrozsáhlejší knihou světa.

Francouzská revoluce učí v prvé řadě křesťany, že každé vybočení z Božích hranic a norem se vymstí a že co kdo rozsévá, to také žne. Kristus řekl: „Nebe a země pomínou, ale má slova nepomínou.“ (Mat 24,35) Nám tak sympatická Francie hlásala už před dvěma sty lety, že lidé se rodí a žijí jako svobodní a rovní před zákonem. Jsme vděční Bohu za to, že po uplatnění této zásady spravedlnosti se ve světě stále více volá a stále více odpovědných činitelů se snaží tuto zásadu respektovat.

MILOSLAV ŠUSTEK

SÍLA K NOVÉMU ŽIVOTU

„Nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží.“ (Jan 3,3) „Nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího.“ (v. 5)

Také náboženská mluva má své „odborné“ termíny, kterým neinformovaný člověk nemusí vždy správně rozumět. Jedním z typicky náboženských termínů je „znovuzrození“. Co označuje? Studujme společně bibli. Tam se toto slovo používá několikrát. Nejobsáhleji je zřejmě vyloženo v evangeliu Jana 3. kapitole.

Uvedená kapitola popisuje setkání a rozhovor Ježíše Krista s židovským představitelem Nikodémem. I po dvou tisíciletích o něm hovoříme jako o člověku, který byl tak opatrný, že to hraničilo se zbabělostí. Poprvé nám o něm bible vypráví, jak šel za Ježíšem po setmění, aby se vyhnul podezření nebo možným nepříjemnostem. Další tři roky svého života žil bez požehnání, které mohl získat osobním vztahem a společenstvím s Ježíšem Kristem. Jeho náboženský život zpočátku určitě nepřipomínal život hrdiny.

Teprve po ukřižování Pána učinil nezbytný krok, postavil se po bok učedníků, posílil a povzbudil prvokřesťanskou církev. Zřejmě až potom vyprávěl apoštolu Janovi o setkání a rozhovoru s Pánem Ježíšem, ke kterému došlo o tři roky dříve. Tato kapitola zaznamenává nejen nejsouhrnnější promluvu Pána Ježíše o znovuzrození, ale také verš bible — Jan 3,16. Pán Ježíš jej původně sdělil právě Nikodémovi. Snažil se mu totiž velmi důrazně vyložit jednotlivé kroky na cestě záchrany — spasení.

Nemůžeme pročíst rozhovor Ježíše Krista s Nikodémem a nepostřehnout, jak je znovuzrození důležité. Kdykoli se Nikodém odmlčel, aby se nadechl, Pán Ježíš mu opakoval základní důležitou pravdu: „Nenarodí-li se kdo

znovu, nemůže spatřit království Boží.“ (Jan 3,3) „Nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího.“ (v. 5)

Uvedené výroky můžeme chápat nejméně dvěma způsoby. Předně nám říkají, že bez znovuzrození nemáme naději Boží království ani zahlédnout, natož do něho vstoupit. Slova Pána Ježíše však můžeme chápat i v přeneseném významu — bez znovuzrození nejsme schopni „vidět“ — pochopit duchovní pravdy. I my dnes používáme sloveso vidět v tomto přeneseném významu. „Vidět do něčeho znamená tomu rozumět, chápat.“

Mám zato, že oba způsoby chápání odpovídají obsahu třetí kapitoly evangelia Jana. Pán Ježíš hovořil nejen o Božím království — věčném životě vykoupených, ale Nikodéma také upozorňoval, že ještě neprožil znovuzrození, a proto nerozumí mnoha duchovním skutečnostem.

Nikodém zpočátku nepochopil, o čem je řeč, proto se tázal: „Jak se může člověk narodit, když je už starý? Nemůže přece vstoupit do těla své matky a podruhé se narodit.“ (v. 4) I tak vysoce postavený náboženský představitel Izraele jako Nikodém musel prožít znovuzrození, aby byl schopen pochopit základní pravdy Božího království.

Co to je znovuzrození nebo také obrácení? Mnoho lidí prožilo určitou

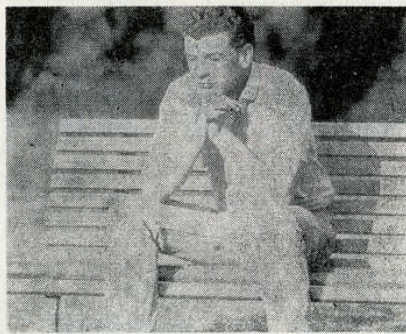
náboženskou zkušenost. Jednou se ve svém životě rozhodli pro Ježíše Krista, zjistili však, že změna, kterou očekávali, nebyla v jejich životě trvalá. Upřímně si mysleli, že se odevzdali Ježíši Kristu. Zjistili však, že i nadále mají stejné problémy a slabosti a že zakoušejí stejná pokušení jako před obrácením. Začala je pronásledovat pochybnost, že to, co prožili, vlastně nemohlo být obrácení.

Jestliže znovuzrození neznamena okamžité a úplné vítězství nad hříchem, osvobození od všech pokušení, co vlastně přináší do lidského života? Chci vám představit definici, která se mi líbí a po mém soudu vystihuje podstatu věci: „Znovuzrození je nadpřirozené dílo Ducha svatého v člověku. Působí změnu postoje vůči Bohu a vytváří novou schopnost poznávat Boha, kterou člověk dříve neměl.“ Rozdělme citovou definici na tři části a uvažujme o každé zvlášť.

Předně: Znovuzrození je nadpřirozené dílo Ducha svatého. Už jsme citovali text Jan 3,5, který zaznamenává slova Pána Ježíše, že znovuzrození se děje „z vody a Ducha“.

Apoštol Pavel popisuje prožitek znovuzrození následujícími slovy: „Vždyť i my jsme byli kdysi nerozumní, neposlušní, zbloudilí, byli jsme otroky všelijakých vášní a rozkoší. Žili jsme ve zlobě a závisti, byli jsme hodni opovržení a navzájem jsme se nenáviděli. Ale ukázala se dobrota a láska našeho Spasitele Boha: on nás zachránil ne pro spravedlivé skutky, které my jsme konali, nýbrž ze svého slitování; zachránil nás obmytím, jímž

SÍLA K NOVÉMU ŽIVOTU

jsme se znovuzrodili k novému životu skrze Ducha svatého.“ (Tit 3,3-5) Znovuzrození působí v člověku Bůh. „Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi. Ti se nenarodili jen jako se rodí lidé, jako děti pozemských otců, nýbrž narodili se z Boha.“ (Jan 1,12.13) Znovuzrození je vždy výsledkem Božího působení, nikoli náš výkon.

Druhá část definice říká, že znovuzrození působí změnu postoje vůči Bohu. Před znovuzrozením, podle slov Pána Ježíše Nikodémovi, člověk dává přednost tmě před světlem. Nerad jde ke světlu, protože tam se ukáže, že není tak dobrý a dokonalý, jak se snaží vypadat před jinými lidmi. Ve skutečnosti světlo úplně nenávidí (viz. Jan 3,19.20) Po znovuzrození se světlo Božího slova najednou pro člověka stane přitažlivým. Už jsi někdy sledoval takovou proměnu u někoho jiného? Prožil jsi ji sám? V určité chvíli života odmítáš myšlenku, že bys měl respektovat Boha a řídit se jeho slovem, chceš žít naprosto nezávisle, jen podle svého uvážení, utíkáš od Boha, nechceš, aby nějak zasahoval do tvého života — pak se však Bohu odevzdáš a najednou je celý tvůj postoj k Bohu úplně jiný.

Pán Ježíš při jisté příležitosti vyprávěl příběh o „marnotratném synu“, o chlapci, který požádal svého otce o díl majetku a pak odešel pryč z domu. Zpočátku se mu to líbilo. Život se odvíjel podle jeho představ. Domníval se, že má dost přátel a že je pádem situace. Životní kapitál se mu však rozplynul mezi prsty. Brzy zjistil, že jeho majetek je pryč, a proto jsou pryč i jeho bývalí přátelé. Prodal plášť, oblek, přišel i o košili. Pak teprve „přišel sám k sobě“. (Luk 15,17) Dospěl až na dno, zjistil, že si sám nepomůže. Nakonec prohlásil: „Vstanu, půjdu ke svému otci.“ (Luk 15,18)

Změnil podstatně názor na svého otce, změnil se i jeho postoj k otci. Pochopil, že utíkat od otce je nesmírně únavné. Uvědomil si, že zakouší hlad, který nelze nikdy úplně a trvale uspokojit. Najednou se začal dívat na otce a život v jeho domě úplně novými očima. Okamžitě si předsevzal, že se k otci vrátí.

Neopustíme příběh o marnotratném synu, aniž jsme si přečetli verš 20.: „I vstal a šel k svému otci. Když ještě byl daleko, otec ho spatřil a hnut lí-

stostí běžel k němu, objal ho a políbil.“

Třetí část definice hovoří o tom, že znovuzrození v člověku vytváří novou schopnost poznávat Boha, kterou člověk dříve neměl. Nikodém ještě neprožil znovuzrození, ale hovořil s Ježíšem Kristem o duchovních pravdách. Neměl ještě schopnost chápat duchovní skutečnosti. Apoštol Pavel popisuje situaci, v níž se Nikodém nalezal, slovy: „Přirozený člověk nemůže přijmout věci Božího Ducha; jsou mu bláznovstvím a nemůže je chápat, protože se dají posoudit jen Duchem.“ (1 Kor 2,14) „Obnovte se duchovním smýšlením.“ (Ef 4,23) „Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pomínulo, hle, je tu nové.“ (2 Kor 5,17)

My lidé se rodíme do světa hříchu, jsme přirozeně hříšní a svatost a setkávání s Bohem nám přirozeně nepůsobí žádnou radost. To je jeden z důsledků skutečnosti, že se rodíme jako hříšní lidé. Zároveň se však rodíme s touhou něco nebo někoho uctívat. Žel, tak často nechápeme, že tuto touhu nám do srdce vložil Bůh. Pokud se neseznámíme s Božím slovem — zvěstí evangelia a nepřijmeme Boha, budeme uctívat věci, ideje, jiné lidi nebo nejčastěji sami sebe. Nikdo z nás neprožije znovuzrození dříve, dokud nás Duch svatý nepřivede k poznání, že v každém z jmenovaných předmětů uctívání se můžeme jediné zklamat. Smysl má pouze uctívání Boha.

Za třetí: Znovuzrození nebo obrácení dává člověku novou schopnost poznávat Boha, kterou člověk dříve neměl. Proto teprve po znovuzrození může začít skutečné společenství člověka s Bohem. Před znovuzrozením je pro nás bible nezáživná kniha. Snad nás může zaujmout pouze jako zdroj určitých informací. Když nás však Duch svatý přivede k obrácení, začneme bibli studovat, stane se pro nás prostředkem komunikace s Bohem. Zda bibli správně chápeme, to nezáleží ani tolik na našich intelektuálních schopnostech, jako spíše na upřímné touze po spravedlnosti. Kdo však opravdově touží po spravedlnosti a nikoliv po výhodách, přednostech, slávě, bohatství a vlivu? Obrácený člověk. Nikdo netouží po spravedlnosti, pokud neprožil znovuzrození. Znovuzrození tedy předchází smysluplné a uvědomělé osobní hledání Boha — osobní zbožnost.

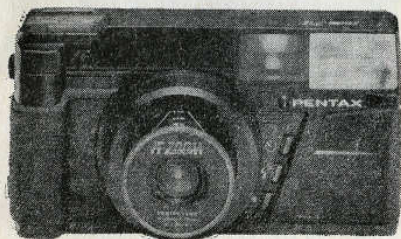
Prožil jsi znovuzrození? Chceš je prožít? Máš zájem pomoci někomu jinému, aby se plně obrátil k Bohu? Pán Ježíš jasně naznačil, jak tento proces probíhá: „Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný.“ (Jan 3,14.15)

Nemůžeme se obrátit sami, můžeme však vzhlížet k Ježíši Kristu. Nemůžeme naplánovat čas, místo ani okolnosti, kdy ke znovuzrození v našem životě má dojít, můžeme se však postavit tam, kde Bůh působí. Můžeme jít tam, kde se zvěstuje evangelium. Můžeme prosit Ducha svatého, aby na nás působil. Nemůžeme obrátit nikoho jiného, můžeme však před druhými lidmi vyvýšit Ježíše Krista a tak jim umožnit setkání s Bohem, který může v jejich životě způsobit zázrak znovuzrození. Když pochopíme, že „Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“, když poznáme, že „Bůh neposlal svého Syna na svět, aby svět soudil, ale aby skrze něj byl svět spasen“, rádi Boha přijmeme a podřídíme mu svůj život. Když je Ježíš Kristus vyvýšen, když nám Duch svatý umožní zakusit jeho lásku, poznáme, co to znamená být přitahován ke Kristu.

Nemusíme být dobří, bezhříšní nebo snad dokonalí lidé, aby nás Kristus mohl přijmout. Pokud bychom chtěli na to čekat, nemohli bychom jít ke Kristu nikdy. On je ochoten nás přijmout takové, jací jsme — slabé, chybní, hříšní, všelijak nedokonalé. Jedině on však z nás může dobré lidi udělat. Kdo se opravdu setkal s Kristem, nemůže zůstat takový, jaký byl. Znovuzrození není cíl, ale pouze začátek duchovního života. Po znovuzrození, jako po každém narození, má přirozeně následovat růst, rozvoj, zrání, a to bible označuje dalším „odborným“ termínem „posvěcení“.

Duch svatý má pro každého z nás svůj časový plán. Nikodém vyčkával a rozmyšlel se další tři roky. Pán Ježíš respektoval časový rozvrh Ducha a nenaléhal na Nikodéma. Když byl vyvýšen na kříž, Nikodém se rozhodl. Stal se věrným následovníkem svého Spasitele. Tentýž Duch svatý působí i dnes v mém i tvém životě. Chce také pro nás dnes vyvýšit Ježíše Krista tak, abychom přijali nový život v něm.

-r-

„Bojte se Boha
a vzdejte mu čest...
poklekněte před tím,
kdo učinil nebe, zemi,
moře i prameny vod.“

Zj 14,7

Před lety jsem si z Čapkovy Vodnické pohádky opsal větu, která mne nadchla. Byla ukázkou bohatosti a krásy naší mateřštiny. Karel Čapek v ní opěvuje vodu. Nevidí ji jen jako neživou a němou tekutinu, ale říká o ní, že „zvoní, cinká, ševlí, šeptá, zurčí a bublá, šplouchá, šumí, hučí, repotá, úpí a kvílí, burácí, řve, ječí a hřímá, sténá, vzdychá a směje se, hraje, klokotá a duje...“

Tento mistrně vymalovaný obraz mne inspiroval ke zvláštní hře. Když jsem někde musel čekat, využíval jsem čas a přemýšlel sem, co všechno by se dalo podobným způsobem tak barvitě a tolika slovy popsat. A při jedné takové hře jsem na něco přišel...

Čekal jsem někoho na nádraží. Můj vlak měl zpoždění, ale přijel jiný a východem se hrnuli lidé. Vedle mne stála postarší žena a někoho vyhlížela — samozřejmě s dychtivým pohledem, soustředěně zaměřeným na vycházející dav. Přešel však poslední cestující z onoho vlaku, očekávaný nepřišel a já jsem v té chvíli viděl v jejích očích rozpačitost, zklamání a posléze smutek. A právě v té chvíli mne napadlo, jak by se dal „čapkovsky“ popsat pohled lidských očí: někdy je jasný, bystrý a veselý, jindy smutný, unavený, plachý, rozpačitý nebo nedůvěřivý, ale může být také jízlivý, štiplavý, šibalský, dychtivý a bezradný, prosebný, slídívý, strnulý, zkoumavý a podrážděný, palčivý, váš-

nivý, potouchlý nebo také vyhaslý.

Když jsem si tak hrál se slovy, uvědomil jsem si náhle, že za tou řadou krásných a barvitých slov se skrývá něco úžasného: Člověk nemá oči jen k tomu, aby se díval na svět kolem sebe. On vlastně očima navazuje spojení, mluví, komunikuje. Kolik toho může pohledem povědět a co všechno lze v očích druhého přečíst! Vždyť také oko není jen tak nějaký obyčejný orgán. Napadlo vás někdy zamyslet se, jaký to máme ve své hlavě zážrak regulační a kybernetické techniky? A co podobnost oka a filmové kamery?

Každý, kdo se nejen trochu zajímá o fotografování, musí potvrdit, že vnitřní uspořádání oka je shodné s uspořádáním kamery. Obojí je vybaveno clonou, která reguluje tok světla. Je zde i čočka, promítající obraz na pozadí, které je v kameře tvořeno filmem, zatímco v oku je to sítnice se 130 milióny buněk, jež jsou citlivé na světlo. Zdravé oko však svým výkonem každou kameru daleko převyšuje. Tak například oko má nepředstavitelně velkou adaptační schopnost. Pracuje nejenom při nejjasnějším osvětlení, ale i v hlubokém šeru. Vědci zjistili, že vztah mezi krajními extrémními světelnými podmínkami, kdy smyslové orgány oka ještě spolehlivě pracují, lze vyjádřit poměrem 1:100 miliardám (1:10¹¹). Proto i v nejhlubším šeru ještě vnímáme černobílé obrazy (oční clona — kruhový otvor

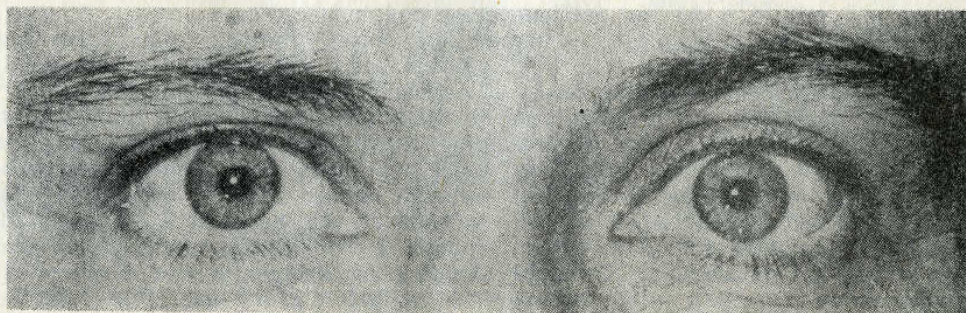
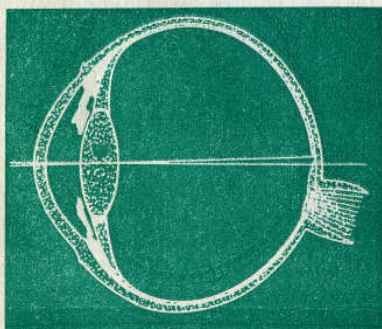
duhovky — pupila je otevřena na plných 8 mm), ale vidíme i v plném jasu (kdy je oční clona otevřena na pouhé 2 mm).

A jaký je mechanismus činnosti oka? Oční sítnice, na kterou se obraz promítá, je složena ze světločivých tyčinek, které jsou od sebe vzdáleny pouhé 4–5 μm (mikrometry). Proto má zdravé lidské oko schopnost rozlišit na vzdálenost jednoho metru dva body vzdálené od sebe pouhé 0,2 mm. Receptory na sítnici ovšem nezachycují pouze obraz, ale reagují také na množství světla, které na ni dopadá. A tak do mozku jsou předávány nejenom informace o zachyceném obraze, ale také o každé změně světelného toku, který do oka proniká. Tyto informace jsou soustavně zpracovávány a z malého mozku jsou vysílány příkazy k regulátoru oční clony, který zajišťuje buď zvětšení nebo zmenšení kruhové clony — duhovky.

Od svého dětství rád fotografoval, a proto mne přitahují výkladní skříně s fotoaparáty. Obdivuji moderní dokonalé kamery, které se právem honosí jmény svých výrobců: Pentax, Olympus, Canon, Nikon...

Škoda, že jméno „projektanta a výrobce“ té nejdokonalejší a nejrozšířenější stereo-kamery upadlo v zapomnění. Novodobá literatura ho přehlíží. Pouze ta stará, dobrá a osvědčená bible nám připomíná, že „oko, které vidí, učinil Hospodin“. (Přísl 20,12)

JÍŘI DREJNAR

evangelium o

TOM, ŽE PATŘÍME BOHU

Vztah vzájemné sounáležitosti vyjadřujeme nejen v mezilidských vztazích, ale také ve vztahu k Bohu. Bůh se nám nezjevil jen jako abstraktní ideál, nýbrž jako osobní bytost. Stále dává najevo, že má o své stvoření zájem. Chce, abychom se s ním cítili dobře a mohli mu důvěřovat.

V některých zemích se stávalo, že nemanželským dětem bylo odepráno jméno otce. Takové děti měly v rodiných listech místo příjmení dvě písmena „N. N.“ — „nomen nescis“, to znamená, „jméno neznámé“. V časopisech se často objevovaly pohnuté příběhy těchto „bezejmenných“ lidí, kteří byli ochotni obětovat vše, jen aby našli svého otce. O čem to svědčí? O tom, že potřebujeme mít jasno, komu patříme. Splnění tohoto přání vlastně patří k základním lidským potřebám a právům.

Zkušenosti nás učí, že člověk, který nikam a nikomu nepatří, je často vůči ostatním bezohledný, chladný a zahořklý. Naopak, osobnost toho, kdo žije v určitém společenství, kde pocítuje lásku, se rozvíjí zdravě.

Jakým způsobem dáváme lidem najevo, že k nám patří? Můžeme to potvrdit slovy, chováním a konkrétními činy. Svou náklonnost také vyjadřujeme často dárky. Jedna dívka potkala přítelkyni a radostně jí sdělovala: „Podívej se, jaké mi dal můj snoubenec hodinky!“ Co tím chtěla říct? Že už bude konečně vědět, kolik je přesně hodin? Určitě ne! Spíše chtěla naznačit, že ty hodinky jí budou vždy připomínat, od koho je dostala, komu patří.

Vztah vzájemné sounáležitosti vyjadřujeme nejen v mezilidských vztazích, ale také ve vztahu k Bohu. Bůh se nám nezjevil jen jako abstraktní ideál, nýbrž jako osobní bytost. Stále dává najevo, že má o své stvoření zájem. Chce, abychom se s ním cítili dobře a mohli mu důvěřovat. V bibli máme několik svědectví, která potvrzují, že patříme Bohu. Zvláštním příkladem je sobota, protože se nejedná o předmět, ani o místo, ale o čas. Bůh nám dal sobotu, abychom měli jistotu, že nás miluje a že mu patříme. Proč právě sobotu? Protože je to dar univerzální a nezničitelný.

Bůh nám dává sobotu jako čas — to tedy znamená, že je přístupná všem. Prostřednictvím soboty se může Bůh dostat ke všem lidem. Nikdo nemusí zůstat mimo oblast Božího požehnání, třeba z „nedostatku místa“. Nikdo z nás nemusí podnikat pouť do Říma nebo do Jeruzaléma, aby mohl světit sobotu, protože ji setkáváme na

konci každého týdne. Není důležité, zda jsme v krásném paláci nebo v ošklivém vězení. Pro zachování tohoto svátku nepotřebujeme ani zvláštní předměty (oběť, kalich, víno, chléb, kříž, růženec...). Dokonce ani bibli nemusíme mít vždy u sebe. Tím hlavním předpokladem pro přijetí sobotního požehnání je otevřít své srdce Bohu.

Někteří věřící si myslí, že Bohu musíme přinést především dary. Ale mezi věřícími na celém světě jsou také chudí. Ne všichni mohou přinášet stejně velké oběti, ale všichni mají stejné množství času. Pro každého je sobota stejně dlouhá, tím dává Bůh všem lidem stejnou možnost. Všichni mu mohou v tento den opětovat jeho lásku. Jak tento čas využijeme, to závisí na tom, co pokládáme za hodnotné. Bude to honba za věcmi, penězi, zábavou, anebo se budeme snažit poznat Boha, potěšit nemocného či pomoci bližnímu? Kdo zvolí dobře a přijme Boží dar soboty a projeví Bohu vděčnost ve službě, pozná, že Bůh patří jemu a on Bohu.

Sobota jako čas je nejen univerzální, ale také nezničitelný Boží dar. Představte si, že by byla pravda to, co tu a tam slyšíme a vidíme, že Bůh se může s člověkem setkat například jen v kostele. Mnozí na Boha skutečně nikde jinde nemyslí, ani se k němu jinde nemodlí. Potřebují k tomu určitou budovu. Sobota však stojí v protikladu vůči všem hmatatelným věcem. Sobota není ani místem, ani hmotou — je to čas. Lidské představy jsou vesměs spojeny s hmotnými předměty. Časem však tyto představy mění svou podobu.

Lidé kdysi pohlíželi na chrámy s úctou, ale postupem času tyto stavby ztrácejí svůj vliv. Sobota však není zbytek středověku nebo židovství, který ztratil svou sílu. Sobota je čas, který není možno zničit ani jím manipulovat. Sobotu můžeme přehlížet a znevažovat, ale nemůžeme ji zničit. Sobota, kterou slavil Adam s Evou, David, Ježíš Kristus, je tímtož dnem o 24 hodinách, který má stále svou

svatost a požehnání. Dnes má sobota dokonce ještě větší význam, protože už nežijeme v ráji, ale v uspěchaném a ohroženém světě. A proto daleko více potřebujeme jistotu, že nejsme odkázáni na milost a nemilost narušené přírody, nemoci a nepokojů. Sobota je stále k dispozici jako Boží dar, který nám připomíná, že Bůh patří nám a my jemu. Bůh nás chce v tento den posílit fyzicky i duchovně.

13. listopadu 1862 mluvil o základním významu soboty Abraham Lincoln. Řekl: „Tím, že zachováváme nebo přestupujeme sobotu, přijímáme nebo ztrácíme poslední naději, která člověka staví na nohy.“ Považoval princip čtvrtého přikázání Desatera za podstatný pro obnovu člověka. Jestliže tato věta platila v době prezidenta Lincoln, jistě platí i dnes. Právě dnes, kdy je lidský život zotročován tyraní majetku, potřebujeme sobotu, aby nám dala novou duchovní a morální sílu, pokoj, pravdu, společenství s Bohem i jistotou, že mu budeme patřit navždy.

V Písmu čteme: „Dbejte na mé soboty; to je znamení mezi mnou a vámi pro všechna vaše pokolení, abyste věděli, že já, Hospodin, vás posvěcuji. ... To je provždy platné znamení...“ (2 Moj 31,13,17)

A jiný prorok říká: „Jestliže v sobotu upustíš od svých pochůzek, od prosazování svých zálib v můj svatý den, nazveš-li sobotu rozkošným dnem, svatý den Hospodinův přelavným, budeš-li jej slavit tak, že se vzdáš svých cest, že přestaneš hovořit svým zálibám a nepovedeš plané řeči, tu nalezněš rozkoš v Hospodinu a z dědictví tvého otce Jákoba tě budu žít.“ (Iz 58,13-14)

Když Bůh něco slíbí, vždy slovo dodrží. Jestliže učiníme svým Pánem Ježíše Krista a budeme žít podle jeho příkladu, prožijeme sobotní den jako Boží dar — den radosti a požehnání. Když Pán soboty bude opravdu naším pánem, bude sobota naším nejkrásnějším dnem — dnem skutečného společenství s Bohem. D. KUČERA

MRAVNÍ NEVÁZANOST

Spasitel se však ve své prorocké řeči na Olivové hoře zmiňuje o mravních přestupcích, protože tvoří jedno z důležitých znamení. Dějiny národů i bible nepřetržitě svědčí o mravní nevázanosti.

Člověk, který se drží mravních zásad, je v určitém nebezpečí pohrdat těmi, kteří tyto zásady nerespektují nebo se proti nim ve chvíli slabosti provinili. Také křesťan, řídící se v životě Božími příkázáními, se může snadno cítit povznesen nad bídu mravně kleslých lidí. Takový přístup ovšem odporuje postojům Pána Ježíše, který nenáviděl hříšník, ale hříšníka miloval. Když ho farizeové kritizovali, že jí a pije s celníky a hříšníky, řekl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní... Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky.“ (Mat 9,12.13) Po této zemi nechodil a nikdy zde nepůsobil větší přítel kleslých lidí nad Ježíše Krista z Nazareta. Máme-li hovořit o mravní nevázanosti naší doby, je to třeba zdůraznit.

Ježíš nemluvil často o toto téma, ale uměl vždycky hřích pojmenovat pravým jménem. Sám pak jako jediný se nikdy hříchu nedopustil. Nerad o něm mluvil, protože jej nenáviděl. Kázal však o spravedlnosti, lásce, dobru, Božím milosrdenství a protože podle toho žil, stavěl hřích do správného světla. — Také apoštol Pavel nerad hovořil o mravních přestupcích. Typický je jeho výrok: „O smilství, jakkoli nezřízenosti nebo chamtivosti at se mezi vámi ani nemluví, jak se sluší na ty, kdo patří Bohu.“ (Ef 5,3) O hlubokých mravních poklescích by se mezi věřícími nemělo ani hovořit, natož se jich dopouštět. Podle Ježíšova vzoru se křesťan nekochá hovorem o nemravnostech, není škarohlídem, ale má pochopení pro lidskou bídu.

Spasitel se však ve své prorocké řeči na Olivové hoře zmiňuje o mravních přestupcích, protože tvoří jedno z důležitých znamení. Dějiny národů i bible nepřetržitě svědčí o mravní nevázanosti. Písmo zdůrazňuje dobu vrcholícího hříchu za Noema a před zkázkou Sodomy a Gomory. Na různých místech svědčí

o mravní nevázanosti při různých pohanských kultech. Ježíš však vidí prorockým zrakem kulminaci na konci dějin. Přirovnává ji k časům Noema. Neoznačuje jeho dny pouze jako věk přejídání se a opilství, ale dodává: „Ženili se, vdávaly se.“ (Luk 17,26) Ženit se a vdávat se — to jsou mravně a správné činy. Manželství je Božím ustanovením. Problémem Noemových dnů však bylo zneužívání sexu. Dospěli až k pohlavním zvrhlostem.

Naše generace je svědkem tohoto znamení. Sexuální revoluce našich časů nemá v dějinách obdoby. Sex je uctíván a prodáván v západních pornografických časopisech, na plakátech, v dekadentní hudbě, filmech, televizi atd. „Sex-appeal“ se stal důležitým faktorem v produkci i prodeji. Není důstojno křesťana jmenovat všechny detaily úchylného sexu.

Těžko můžeme odhadnout celý dosah sexuální revoluce v dnešním světě. Manželské svazky se stále více uvolňují, protože muži i ženy vyhledávají mimomanželské zkušenosti. Některé statistiky sociologů udávají až 50 % výskytu nevěry. Přirozený důsledek toho je šokující vzrůst rozvodů nejen v blahobytném Švédsku, ale na celém světě. V „otevřených manželstvích“ se se samozřejmostí uznává jakási svoboda chování. Jiní praktikují „volnou lásku“ nebo skupinový sex.

Nejstrašnější formou holdování žádostem je smilstvo, při kterém se stávají obětmi nevinné děti. Často je ničí cizí osoba, ale v mnoha případech to bývají členové rodiny. Tento případ je ve světle bible nazván krvesmilstvem. Není dost společných statistik o zneužívání dětí, ale odborníci se domnívají, že je známá pouze špička ledovce, jehož největší část je skryta. Laskavý Ježíš vyslovuje strašné „bída“ nad všemi, kdo svedou děti:

„Kdo by svedl jednoho z těchto nepatrných, kteří ve mne věří, pro toho by bylo lépe, aby mu pověsili na krk mlýnský kámen a potopili ho do mořské hlubiny.“ (Mat 18,6) Vždyť jen pohoršení dítěte slovem a zlým příkladem nese hrozné následky. Když však dospělý, který má dítě vést a vychovávat, je ničí duševně i tělesně a ničí jeho budoucnost, bude se muset před Bohem zodpovídat z těžkého hříchu.

Jinou formou perversy je homosexualita. První zmínka o tomto hříchu se nachází v 1 Moj 19,5, kde se praví, že muži sodomští obklopili Lotův dům a pod hrozbou žádali Lota, aby jim vydal dva mužské hosty, kteří přišli do jeho domu, „aby je poznali“, což je biblický termín pro sexuální styk. „Sodomský hřích“ byla mužská prostituce, kterou bible přísně odsuzuje. (5 Moj 23,17; 2 Král 23,7; Juda 7).

Biblické odsouzení homosexuality jako hříchu a zvrácení Božího chápání sexu je napadáno jednotlivci i některými organizacemi. Prohlašují, že homosexualita je prostě jiná legitimní forma sexuálních vztahů. Není proto divu, že získávají sympatie. Když dokonce někteří západní filmoví herci, sportovci a politikové prohlašují, že jsou homosexuály, nijak nás nepřekvapuje, že mnozí mladí lidé chtějí v tom směru učinit svou zkušenost.

Jsem dalecí toho, abychom odsoudili lidi, kteří mají tyto nepřirozené sklony. Nemůžeme však schvalovat sodomský hřích. Kristus je schopen osvobodit také tyto lidi. Vždyť apoštol Pavel praví: „Všecko mohu v Kristu, který mi dává sílu.“ (Fil 4,13) Zvláště společenství upřímných věřících může poskytnout účinnou pomoc těmto často nešťastným lidem.

Sexuální revoluce zaútočila proti vlastnímu poslání sexu a

učinila z něho prostředek sebe-uspokojování. Partneři, ať už téhož nebo opačného pohlaví, dospělí nebo nevinné děti, jsou považováni za předměty, potřebné k chvilkovému uspokojení. Filozofie „volné lásky“ silně ovlivnila mladé lidi. Dokonce ani hrůzné následky sexuální nevázanosti, například nemoc zvaná AIDS, nedokáží člověka zastavit.

Snad nejtragičtější důsledek sexuální nevázanosti je děsivý počet nenarozených dětí, které přicházejí nazmar ve všech zemích světa. Šokující růst předmanželských a mimomanželských styků přináší své ovoce. Krásné vzájemné oddání se muže a ženy v manželském svazku ztratilo svůj význam. Stále větší počet, zvláště mladých lidí, stojí před skutečností nechtěného těhotenství. Jakmile však žena počala dítě, jsou ona i muž před Bohem zodpovědní za tento život. Takový je křesťanský a biblický postoj k životu. Pouze znásilnění ženy nebo ohrožení života matky jsou výjimkou. Kdo odstraňuje počatý a rozvíjející se život v těle matky, přestupuje Boží příkázání „Nezabiješ“.

Pravý křesťan nemá zálibu v líčení morálních přestupků, protože ví, že jsme všichni na milost přijati hříšníci a nemáme svou vlastní spravedlnost. Nemusíme bojovat proti sexuálním hříchům, neboť už samo kázání evangelia je bojem proti každému druhu hříchu. Jen plníci se Ježíšovy předpovědi o době před jeho druhým příchodem a láska k stále hlouběji klesajícímu lidstvu mne vedly k tomu, abych psal o těchto věcech ve světle Pisma a faktů. Necht každý z nás, kdo byl kteroukoli částí tohoto biblického uvažování Duchem Božím nějak obviněn, čini opravdové pokání a obrátí se o pomoc ke Kristu, k Beránku Božímu, který snímá hříchy světa!

M. Šustek

Psát seriál článků o sourozencích a pomlčet o zvláštním druhu bratrství v Ježíši Kristu by bylo neodpovědné. Toto bratrství se zrodilo u paty golgotského kříže a svou vnitřní silou leptalo dávnou otrokářskou společností. Objevovalo se vždy znovu v průběhu minulých staletí a má tutéž moc i dnes, v době narušených mezilidských vztahů. Toto bratrství je charakterizováno v úvodu Janova evangelia takto: „Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi. Ti se nenarodili, jen jako se rodí lidé, jako děti pozemských otců, nýbrž narodili se z Boha.“ (Jan 1,12.13)

Není zásluhou být bratrem v rodině, ale je poctou stát se bratrem v Ježíši Kristu. Pouto krve Ježíšova bratrství bývá pevnější než vazby pokrevní a rodinné.

Pro vnímavého čtenáře bible je zážitkem začít se pozorně do krásného, přímo „soukromého“ dopisu apoštola Pavla. Tímto dopisem je epištola Filemonovi. Je diktována velkou láskou, jemnou psychologií i moudrostí zkušeného apoštola.

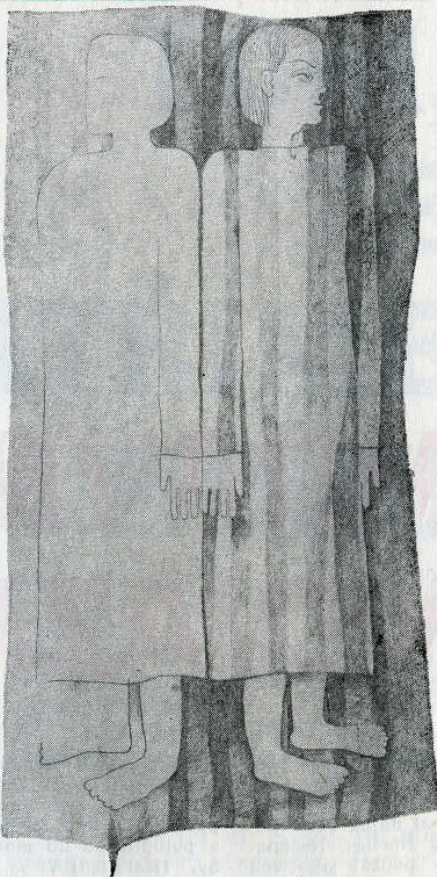
Filemon byl bohatý obchodník v Kolosách. Patřil k důvěrným přátelům apoštola Pavla. V jeho domě byla modlitebna, v níž se křesťané scházeli k pobožnostem. Zámožný Filemon koupil kdysi na trhu otroků inteligentního mladíka. Dal mu jméno Onezim, což znamená Užitečný.

Otrok Onezim po čase provedl mladickou hloupost. Okradl svého pána a ze strachu před trestem utekl do Říma, sklouzl na životní dráhu zločince. Dopadenému otroku bývalo žhavým železem na čelo vypalováno písmeno F, znamenající Fugitivus, tedy uprchlík. Nezřídka však býval i utrčen.

V Římě se Onezim setkal s apoštolem Pavlem. Ve své laskavosti se apoštol snažil zmírnit bídu ubohého zběha a pokusil se vlít světlo pravdy do jeho ztemnělé mysli. Onezim nasiouchal slovy života, vyznal své hříchy a přijal Ježíše Krista.

Onezim přicházel stále častěji. Apoštol si ho zamiloval a vytvořilo se mezi nimi vřelé přátelství. Jednoho dne, když opět spolu seděli, řekl Pavel svému mladému příteli: „Onezime, musíš se vrátit ke svému pánu Filemonovi, vyznat svou vinu a přijmout i jeho případný trest.“

„To bude pro mne velice těžké,“ povzdychl si mladík. „I pro mne to bu-

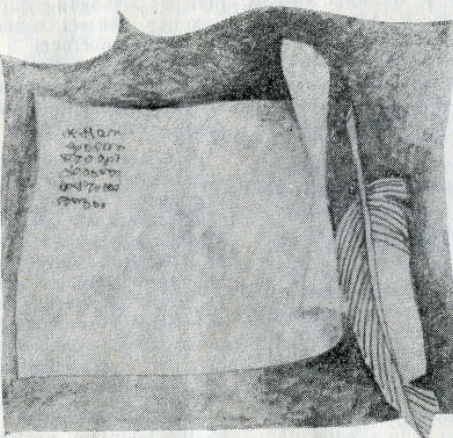

SOUROZENCI

de obtížné, když odejdeš,“ přiznal apoštol, „tolik potřebuji tvé služby. Nesmím však zasahovat do práv třetí osoby. Napiši však dopis svému příteli Filemonovi a tomu jej odevzdáš.“

Pavel píše dopis se zvláštním taktem a moudrostí. Vyznal svou lásku a důvěru křesťanu v Kolosách. Prosí jej za kajícího otroka, za svého duchovního syna. Vyslovuje přání, aby ho Filemon ponechal i nadále ve svých službách jako svého bratra.

Pavel v duchu vidí hněvivé, sraštělé Filemonovo čelo. Snaží se vyhladit vrásky malou slovní hříčkou: „Dříve jsi měl z něho moc málo užítka, ale teď je k užítku i mně. Přijmi ho, jako by to bylo moje vlastní srdce.“

Není to na Filemona příliš? Nebyl snad nevděčně oklamán otrokem, kterému prokazoval křesťanskou laskavost? Ale píše-li to Pavel, potom se něco převratného s tímto zběhem muselo stát.

Apoštol slíbil, že se postará o náhradu částky, o níž byl Filemon oloupen. Jednoho svého spolupracovníka posílá právě k různým sborům v Malé Asii a Onezim půjde s ním. Byla to jistě těžká zkouška pro otroka, který se má sám vydat svému pánu, kterého oklamal. Protože však prožil obrácení, necouval ani před touto povinností.

Ze 13. a 14. verše vyplývá, že kdyby Onezim zůstal v Pavlových službách, apoštol by mu daroval svobodu. Nechtěl to však udělat bez svolení Filemona, protože ten byl stále jeho pánem. Proto mu ho posílá a jemně naznačuje, aby ten dobrý skutek udělal sám — z vlastního rozhodnutí.

V závěru dopisu přechází apoštol z přítomné reality k nadpřirozenému pozadí věci. I hřích a porušení lidského práva používá Boží prozřetelnosti ve svých plánech: „Snad proto byl na čas od tebe odloučen, abys ho měl na věky — ne už jako otroka, nýbrž mnohem více než otroka: jako milovaného bratra. Když se jím stal mně, oč více jím buď tobě před lidmi i před Pánem. Jsme-li tedy spolu spojeni, přijmi ho k sobě jako mne.“ (v. 15-17)

List k Filemonovi není jen „uměleckým dílem“ taktu a zdvořilosti. Není to ani počátek křesťanského ujasňování si „lidský právo“. Nešlo o to, otřást římským řádem, ale otřást svobodou pána i otroka, a zasáhnout tak nejhlubší kořeny lidské osobnosti. Apoštol učil zásadám, které mířily k samému kořenu otroctví, a jež, když se prosadily, zlikvidovaly celý systém. „Kde je Duch Páně, je i svoboda.“

A ještě něco významného nám představuje tento kratičký apoštolův dopis. Jde o výstižnou ukázkou Kristovy lásky ke kajícímu hříšníkovi. Sluha, který zpronevěřil peníze, neměl nic, čím by nahradil škodu. Pán Ježíš vstupuje mezi hříšníky a Boha a říká: „Já zaplatím dluh. Ušetři hříšníka, já vše vyrovnam.“ Teprve v Ježíšově oběti získává člověk svou pravou hodnotu. Protože Bůh je naším nebeským Otcem, přijímá nás Ježíš za své bratry. Pro širokou oblast mezilidských vztahů je tato skutečnost velkým počténím, ale i z něho plynoucí odpovědností.

A. BARTA

„Kdo mne vysvobodí...?“
Touto otázkou jsme končili naše minulé uvažování o existenci zla ve vesmíru i na naší planetě. Dříve než si ji zodpovíme, podívejme se ještě jednou prostřednictvím bible do ráje. Sledujeme první rozhorování člověka s Bohem po pádu Adama a Evy do područí zla. Stvořitel je seznamuje s následky jejich vzpoury. Důsledky ponese spolu se svými potomky. Všimněme si jednoho zvláštního místa:

„Mezi tebe a ženu položím nepřátelství, i mezi tímě tvé a tímě její. Ono ti rozdrtí hlavu a ty jemu rozdrtíš patu.“ Ženě řekl: „Velice rozmnožím tvé trápení i bolesti těhotenství, syna budeš rodit v utrpení, budeš dychtit po svém muži, ale on nad tebou bude vládnout.“ (1 Moj 3,15-16)

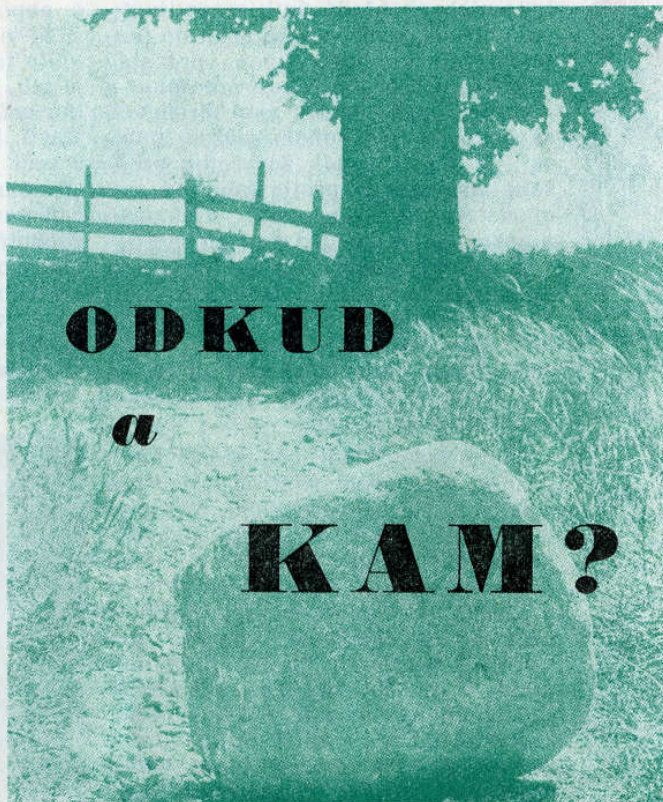
Dříve než se Eva doví, jaké následky ve svém životě ponese za svou neposlušnost, slyší slova plná naděje. Jeden z jejích potomků porazí Božího nepřítele — satana. To vědomí jí po celý další život bude pomáhat překonávat těžký úděl ženy po pádu do hříchu.

Přenesme se na přelom letopočtů. V této době žije v Izraeli mladá dívka Maria. Je zasnoubena, a tak se již těší na svatbu... Prožívá však zvláštní událost. Přečteme si její zázitek tak, jak jej zaznamenal evangelista Lukáš, lékař:

„Když byla Alžběta v šestém měsíci, byl anděl Gabriel poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené muži jménem Josef, z rodu Davida; jméno té panny bylo Maria. Přistoupil k ní a řekl: „Buď zdráva, milosti zahrnutá, Pán s tebou.“ Ona se nad těmi slovy velmi zarazila a uvažovala, co ten pozdrav znamená. Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, vždyť jsi nalezla milost u Boha. Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Ten bude veliký a bude nazván synem Nejvyššího a Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida. Na věky bude královat nad rodem Jakobovým a jeho království nebude konce.“ Maria řekla andělovi: „Jak se to může stát, vždyť nežiji s mužem?“ Anděl jí odpověděl: „Sestoupí na tebe Duch svatý a moc Nejvyššího tě zastíní; proto i tvé dítě bude svaté a bude nazváno Syn Boží.“ (Luk 1,26-35)

Reakce Marie na slova anděla je zcela přirozená. Přestože jí Gabriel přináší od Boha poselství, ptá se: „Jak mohu porodit dítě, když jsem panna?“ K početí nového člověka je doposud potřeba muže i ženy. Z našeho lidského hlediska je nemyslitelné, aby žena otěhotněla „sama od sebe“. Nedivme se proto těm, kteří se této biblické zprávy vysmívají. I to je přirozená reakce normálního člověka.

Maria se ale nestala matkou „sama od sebe“, přestože — jak sama připomíná — zatím nepoznala muže. Podle naší zprávy to byl Bůh, který skrze Ducha svatého způsobil,

že počala syna. Vzpomínáte si ještě na naše uvažování o Bohu? „On řekl, a stalo se.“ Poslouchá ho energie, z níž se stává hmota. On je původcem života, který naplnil zemi i moře. Jestliže je Bůh tak moudrý a mocný, že dokázal dát život všemu, co kolem sebe vidíme, proč by pro něj mělo být problémem to, co čteme o Marii?

„Když se však naplnil čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného z ženy, narozeného pod Zákonem, aby vykoupil lidi, kteří podléhali Zákonu.“ (Gal 4,4)

Marii se narodil syn. Dostává jméno Ježíš. Plní se naděje, kterou žila Eva i další ženy. Narodil se vítěz nad zlem. A to se už dostáváme k odpovědi na naši úvodní otázku.

„Kdo mne vysvobodí...?“ Bůh poslal svého Syna Ježíše Krista, aby vysvobodil zajatce zákona smrti.

Ruská lidová moudrost říká: „Střelka kompasu ukazuje na sever i na jih. Záleží jen na nás, který směr zvolíme. Zda ke slunci nebo do propasti zimy a tmy.“

Bible nám také ukazuje dvě cesty. „Hleď, předložil jsem ti dnes život a dobro i smrt a zlo.“ (5 Moj 30,15) Minule jsme si ukázali „severní stranu“, dnes jsme se vydali opačným směrem.

„Kdo mne vysvobodí z toho těla smrti?“ ptá se apoštol Pavel a vzápětí dává odpověď: „Díky Bohu! Je to možné skrze Ježíše Krista, našeho Pána.“ (Řim 7,25)

Před několika lety jsem se rozjel autem na návštěvu k příbuzným. Cestu do Staré Hutě u Dobříše jsem zvládl dobře. Řidičský průkaz jsem měl „už“ několik dní, a tak jsem si myslel, že umím jezdit. V sobotu jsem

jel do shromáždění v Berouně. Když jsem tam dojížděl, začala mi blikat kontrolka palivoměru. Podle údajů výrobce auta měla být v této chvíli v nádrži zásoba benzínu na 30 km jízdy. Protože do Dobříše k „benzínce“ to podle ukazatelů bylo jen 29 km, přestalo mne blikání oranžového světélka zajímat. A to byla chyba. Odpoledne jsem pak musel šlapat několik kilometrů k benzinové pumpě pěšky. Byl jsem příliš nezkušený řidič, a tak jsem zapomněl, že v kopcovitém terénu je spotřeba podstatně vyšší.

Můžeme věřit tvrzení apoštola Pavla? Nejistíme jednou, že jsme v případě Ježíše Krista vsadili na „špatnou kartu“? V našem případě nejde o několik kilometrů pěšího pochodu, ale o život. Podobné pochybnosti měli židovští náboženští vůdcové již v době Ježíše Krista, který se jednoho dne zastavil v Kafarnau a prožil tam následující příhodu:

„A hle, přinesli k němu ochrnutého, ležícího na lůžku. Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: „Buď dobré mysli, synu, odpouštěj se ti hříchy.“ Ale někteří ze zákoníků si řekli: „Ten člověk se rouhá!“ Ježíš však poznal jejich myšlenky a řekl: „Proč o tom smýšlíte tak zle? Je snadnější říci, odpouštěj se ti hříchy, nebo říci, vstaň a chod? Abyste však věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpouštět hříchy — tu řekne ochrnutému: „Vstaň, vezmi své lože a jdi domů!“ On vstal a odešel domů. Když to uviděli zástupy, zmocnila se jich bázeň a chválili Boha...“ (Mat 9,2-8)

Ježíš zvítězil nejen nad hříchem, ale i nad původcem zla. Porazil Božího nepřítele

satana, stal se vítězem.

„Jenže, co já?“ ptáte se spolu se mnou. Víme už, kdo nás vysvobodí z područí zla, ale jak se to stane? Co máme dělat, abychom se i my mohli vymanit ze závislosti na hříchu? Pojďme si pro odpověď opět k Ježíši. V jeho životě nacházíme situaci, která řeší náš problém. Čteme:

„Na úsvitě přišel opět do chrámu a všechen lid se k němu shromažďoval. On se posadil a učil je. Tu k němu zákoníci a farizeové přivedou ženu, přistiženou při cizoložství; postaví ji doprostřed a řeknou mu: „Mistře, tato žena byla přistižena při činu jako cizoložnice. V zákoně nám Mojžiš přikázal takové kameňovat. Co říkáš ty?“ Tou otázkou ho zkoušeli, aby ho mohli obžalovat. Ježíš se sklonil a psal prstem po zemi. Když však na něj nepřestávali naléhat, zvedl se a řekl: „Kdo z vás je bez hříchu, první hoď na ni kamenem!“ A opět se sklonil a psal po zemi. Když to uslyšeli, vytrčeli se jeden po druhém, starší nejprve, až zůstal sám s tou ženou, která stála před ním. Ježíš se zvedl a řekl jí: „Ženo, kde jsou ti, kdo na tebe žalovali? Nikdo tě neodsoudil?“ Ona řekla: „Nikdo, Pane.“ Ježíš řekl: „Ani já tě neodsuzuji. Jdi a už nehřeš!“ (Jan 8,2-11)

Jak tato žena dosáhla odpuštění? Co pro to musela udělat? Poslal jí Ježíš do chrámu, aby přinesla oběť? Požadoval po ní, aby si odpuštění napřed zasloužila? Nel! Hříšnice dostala odpuštění zdarma. Toužíš po vysvobození od zákona smrti? Chceš se vymanit z hříchu? Udělej to jako ta žena. Když jí druhí obviňují, mlčí. Ví, že mají pravdu. Podle zákonů své doby zasloužila smrt. Právě proto mlčí. Čeká na chvíli, kdy bude s Ježíšem sama. Zatímco ústa mlčí, srdce hovoří. Ježíš to slyší, tak jako slyšel myšlenku vykladačů Pisma před uzdravením ochrnutého.

Toužíš po vysvobození od zákona smrti? Až budeš sám, oslov Ježíše. Pověz mu vše. On tě uslyší a odpustí. A ty pak z vděčnosti k němu už více nehřeš. Bojuj proti zlu. Potom i pro tebe bude platit následující zaslíbení:

„Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ (Jan 3,16)

Ukázali jsme si dnes druhou cestu, s níž nás bible seznamuje. „Hleď, předložil jsem ti dnes život a dobro i smrt a zlo.“ (5 Moj 30,15) Máme možnost volby. Kterou cestu si vybereme? Po které se vydáme? Dnes rozhodujeme o tom, jak dopadne naše budoucnost.

Zbývá nám ale ještě jedna otázka. Kdy skončí boj mezi dobrem a zlem? Kdy Ježíš, kterému satan rozdrtil pouze patu, rozdrtí satanovi hlavu? Ale to si nechme na příště. Na cestu k Ježíši — životu, se však vydejme již dnes.

V. FÜRST

Poznali ste?

Keď stojíme pred voľbou nového riaditeľa podniku, pýtame sa, aký bude mať prístup k podriadeným, k spolupracovníkom. Na oddelenie treba prijať nového pracovníka, kto a aký bude nový uchádzač, zapadne do kolektívu a budeme si rozumieť? Keď ešte niekoho dobre nepoznáme, prirodzene sa pýtame, aký je ten človek. Máme na mysli nielen jeho zovňajšok, ale aj jeho povahové vlastnosti: bude priateľský, čestný, pracovitý, alebo lajdák, na ktorého nebude spoľahnúť? Keď som sa niekedy ako ateista pozastavil nad samotným pojmom Boh, ktorý kresťania vyslovujú, položil som si otázku, čo ak sa za týmto slovom predsa len niečo skrýva? Keď teda je nejaký ten Pán Boh, aký je?

Z dejín náboženstva a zo všeobecnej mienky ľudí o Bohu bolo ťažko niečo dobrého sa o ňom dozvedieť. Dokonca za všetko zlo na svete je on zodpovedný. Keď by Boh existoval, tak by to iste nedopustil. Nešťastia sa zvalujú na Boha, že on je príčinou utrpenia a smrti ľudí na svete. Iní si ho predstavujú ako takého, ktorý je príliš vznešený, než aby sa zaujímal o naše bežné každodenné starosti a problémy. Vidia ho ako prísneho a nezmierlivého krutovládca, dopúšťajúceho na ľudí len neznesiteľné tresty, ako keby mal záľubu v ich utrpení a nešťastí. Nie je divu, že ľudia nestoja o takéhoto Boha. Takému Bohu sa nedá veriť.

Pýtajme sa, je to správna predstava o Bohu? Je Boh vinný za všetko zlo na svete? Aký skutočne Pán Boh je?

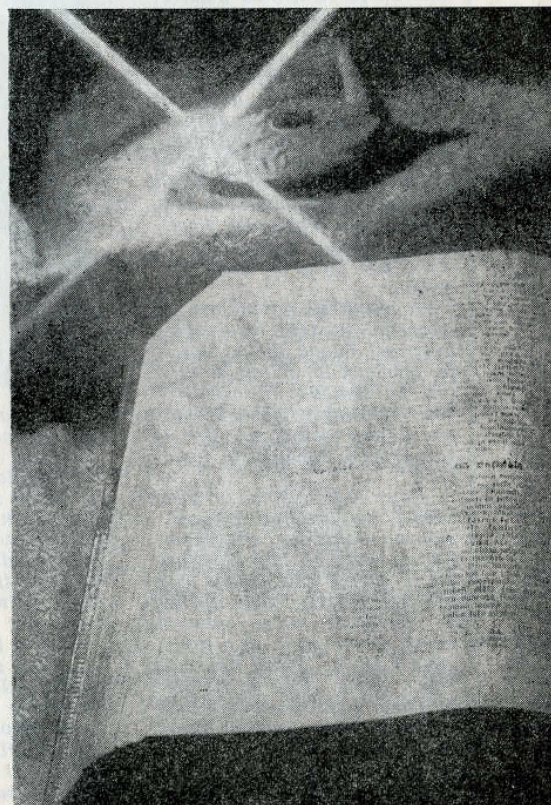
Osobne som patrila k tej skupine ľudí, ktorí si myslia, že veriť v osobného Boha je slabosťou človeka. Preto ta-

kýto slaboch hľadá únik z reality života do náboženstva ako vzlet do fantastických náboženských predstáv o Bohu, u ktorého hľadá potešenie a pomoc. Teraz po viac ako 15ročných skúsenostiach s Bohom môžem napísať, že som spoznal, že všetky znášané argumenty proti Bohu sú nepodstatné, viacbenejšie vyslovené z neznalosti vecí. Veď keď človek hovorí o Bohu, hovorí o poslednej pravde a norme, ktorá ho osobne zaväzuje, a tým ohlasuje svoje posledné rozhodnutie. Vyjadruje tým, ako chápe svoj život, svoje posledné odkiaľ a kam. V reči o Bohu sa vyslovuje sebaepochopenie človeka.

Všetci máme možnosť skúsenostne poznať, že v uvedených názoroch ide o falošnú predstavu o Bohu, že nie je taký, ako je všeobecne predstavovaný. Mnohé pravdy o ňom sú nielen skresľované, ale aj zatajované. Veď v prvom rade to bol on, ktorý išiel a vždy ide za človekom, pomáha mu, oslovuje ho. Prečo človek pred ním uteká a skrýva sa? Pre nesprávny spôsob života človeka — bez noriem, ktorý narušuje vzťah k Bohu. Preto Boh, aby opäť obnovil tento vzťah vzájomnej dôvery, prišiel na svet v osobe Ježiša Krista, aby nám skrze neho ukázal, aký v skutočnosti je. Zoznám sa s Ježišom, jeho životom a osobne poznáš, aký Pán Boh je. Učiníš úžasný životný objav, ktorý ti prinesie netušenú odmenu. On nás pozýva: „Poďte ku mne všetci, ktorí pracujete a ste obtiažení...“ (Mat 11,28) „Skúste ma a poznajte, aký som dobrý k vám. Lebo ja Hospodin, tvoj Boh, som ťa pojal za tvoju pravicu, ktorý ti hovorím: Neboj sa, ja ti pomôžem.“ (Iz 41,13) Tak sa teda neboj vstúpiť na túto cestu dobrodružstva, i keď sa ti zdá zatiaľ neznáma a neistá. Možno, že sa stretnes u ľudí

s neporozumením a s posmechom, snáď narazíš na počítačové ťažkosti, ale v tom všetkom poznáš, že s tebou je ten, kto ti dobre rozumie. Pánu Bohu veľmi záleží na tebe a tvojom šťastí, lebo ťa má rád, miluje ťa. Len z reči to nepoznáš. Pozýva ťa k dôvernému vzťahu a osobnému spoločenstvu s Ním. Len tak budeš môcť doceniť význam skúsenostného poznania svojho osobného a dôveryhodného Boha, Ježiša Krista. „A to je ten večný život, aby znali teba, toho jediného pravého Boha a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista.“ (Jan 17,3)

J. STISKALA

Ďalší dospelý - Téměř dospelý - Téměř dospelý - Téměř

Ujišťuji tě předem, že nechci dětem brát jejich večerňáky, nemám nic proti vašemu videu na stolku pod oknem, nejsem proti obrázkovým knížkám, nehodlám ze stěn strhávat plakáty se spoře oblečenými slečnami propagujícími třeba mazací oleje, ale...

Apoštol Pavel v jednom ze svých dopisů píše: „Všechno je mi dovoleno — ano, ale ne všechno prospívá.“ A ještě jednou zdůrazňuje: „Všechno je mi dovoleno — ano, ale ničím se nedám zotročit.“ (1 Kor 6,12) Neraď bych pro své uvažování zvolil poučovací tón. Doufám však, že i kdyby ti v něm některá má slova takto zazněla, vyložíš si mou starost jako upřímnou snahu posvítit ti na cestu. Na jakou? No života přece (Vždyť už jsme

o ní mluvili). Ačkoliv už jsi téměř dospelý, máš ji skoro ještě celou před sebou. Víš, záleží mi na tom, aby sis na ni vyšlápl co nejlépe.

Většinu informací o životě a o světě získáváme zrakem. Říká se, že takto získaných informací je víc než 70 %. Po dlouhých letech zkušeností i díky technickému pokroku se dnes kladou v oblasti působící na zrakové vnímání vysoké nároky. V samoobsluze dáme určitě přednost zboží zabalenému do výrazně barevně potisknutého obalu před sáčkem s cenou napsanou inkoustovou tužkou. Ve slabikáři by dnes neobstály jen Alšovy perokresby. Dnes musí mít slabikář mnoho barevných, někdy celostránkových ilustrací. Proč? Doba si to žádá. Š. Vlašín, literární kritik, když uvažuje nad současnou prozaickou tvorbou,

Už jsem se rozhodl pro slovo, které začít dím za písmeno D, ale jsem teď na rozpacích: je lepší užívat tvar s videm nedokonavým — dávat anebo s dokonavým — dát?

„Tvoje starosti na naši hlavu,“ možná si teď pomyslíte. Dobrá, nechám tedy za písmenem D oba tvary.

D... dávat, dát,

ale trvám na tom, že je v nich rozdíl a dost velký.

„Mami, dej!“ Ne všechny děti začínají mluvit stejně brzy, ale určitě mezi jejich prvními neuměle vyslovenými slovy budou i tato dvě. První slova dětí vyvolávají v rodičích patřičný

pocit hrdosti a pýchy na schopnosti vlastních ratolestí. Není tedy divu, že maminka ráda vyhoví dětskému přání. A děti rostou. Některé maminky ještě dohlédnou, aby mezi ta dvě slova nezapomněly vložit třetí — prosím. To aby bylo všem kolem jasné, že za výchovou stojí člověk skutečně odpovědný.

„Mami, prosím, dej!“ a maminka zase dává. Vždyť která maminka by nedávala a třeba i bez té zdvořilé vsuvky.

Bez slova dávat a dát se ani v dospělosti neobejdeme. Jistě, se slovem „prosím“ jako dospělí zacházíme úsporněji (nikdo nám už za jeho absenci v přejících větách nedává pohlavky ani kázání, a kdo by ještě dnes věřil tvrzení, že s kloboukem v ruce projde celý svět!), raději žádáme, než prosíme. Nejsme přece žádní poddaní. Možná, že někde a někdy zacházíme ještě dál. Už ani nežádáme. — Bereme bez ptaní. Zatímco máme-li sami něco dát, nikdy se nezapomeneme ptát: „A co za to?“

„Mami, dej!“ Na dávání druhého si člověk rychle zvykne, počínaje třeba zrovna tou matkou: „Jen ať dává, vždyť od toho je máma.“ (Všimli jste si? Řekli jsme: „Mami, dej“, ale zvykli jsme si, že maminka dává vždy znovu. Jak lehce se pletou slovesné vidy).

„Hloupý, kdo dává, hloupější, kdo nebere.“ Bez uzardění uzavrou své vzpomínání na poslední víkendové dny strávené u rodičů na vesnici vaši známí, když upozorovali, že se netváříte příliš obdivně nad obsahem kufru jejich auta.

„Blaze tomu, kdo dává, ne tomu, kdo bere.“ (Skut 20,35).

— Ne, není vůbec snadné přijmout za své zaslíbení z bible. Obzvlášť, když už se nám zdá, že by se konečně moh-

ly vyměnit role, abychom kromě věčného dávání mohli také brát.

Ne, není vůbec snadné volat jako Salomoun: „Dej mi tedy moudrost a umění.“ (2 Par 1,10) když se nám derou na jazyk přání mnohem prozaičtější: „dej dost peněz, dej úspěch, dej moc, dej slávu a ještě jednou peníze...“

— Ne, není vůbec snadné, být spokojený jen s tím, co máme.

Snad to způsobila naše omezenost poznání a závislost na čase (proto asi ten dokonavý vid — chceme mít všechno hned teď a co nejvíc), že se nedokážeme zbavit mylných představ o tom, co právě potřebujeme, natož prožít radost z dávání. My věřící říkáme, že neschopnost vidět své skutečné potřeby, stejně jako znát jejich pravou míru, způsobil hřích. Hříchu se sami nezbavíme. Vždyť ani splnění těch nejnáročnějších „dej“ nemusí člověka zbavit nespokojenosti, a pocit nespokojenosti s hříchem přímo souvisí. Naše rubrika nám nedovoluje, abychom se u slova hřích déle zdrželi. Přesto však zastavení u slova hřích považuji za podstatné. Je důležité vědět, že „všichni zhřešili...“ a nespokojenost s daným stavem věci přichází na každého. Bůh nám poskytl řešení — dal svého Syna. Od Kristovy smrti uběhlo mnoho let. Některým je dar záchrany pro smích, jiní mu nemohou uvěřit. Jedno je však jisté, že bez přijetí největšího Božího daru jsou všechna lidská „dej“ jen oddychovými ostrůvky na cestě v začarovaném kruhu naší věčné nespokojenosti. A ještě něco. Když si naopak uvědomíme skutečnou hodnotu Božího daru a přijmeme jej, kromě moudré a usměrněné redukce sobeckých „dej“, se v našem slovníku častěji objeví slovo, které začíná docela náhodou také na D — děkuji. -jb-

pělym - Téměř dospělým - Téměř dospělým - Téměř dospělým

poukazuje na „konkurenci televize, neúnavné ‚dodavatelky náhradních životů‘ a začínajícího videa.“ Obraz — to, co vnímáme zrakem, se nás zmocňuje naplno. Nenechá nám často ani místo k domýšlení, fantazii nebo dokonce k přemýšlení. Už jsme si na obraz, předvádění, hraní si, předstírání do všech detailů tak dalece zvykli, že vzít jen tak knížku a číst, je pro stále větší skupinu lidí nudné a zbytečná ztráta času. Je to dobře? Nebo ne? Nevím, co si o tom myslíš ty, ale mně se zdá, že to není vůbec ideální. Obzvlášť, když tak v neděli večer spěchám našim sídlištěm kolem modrých, kolísavě zářících oken. Jeden obývák vedle druhého. Rodiny konzumuji. „... ničím se nedám zotročit.“

V záři oslnivých neonových reklam, vykřičených barevných světél, plaká-

tů jak vrata, ve světle nejdokonalějších barevných televizorů tě chci upozornit na „slovo“. Ne obyčejné lidské slovo — ale Boží slovo. Nárokuje si být také světlem. Na první pohled se zdá, že nemá šanci. Konečně srovnej sílu světla neonové reklamy a obyčejné svíce. (Boží slovo je totiž v bibli k svíci přirovnáváno — Ž 119, 105) Jenže předání informace (věřící tomu říkají zjevení Boží vůle) pouhým slovem, to je úžasný projev tolerance z Boží strany. Žádný nátlak, žádné zotročování. Nepochybuji o tom, že by Bůh k zjevení své vůle mohl použít těch nejmodernějších technických prostředků, ale jeho slovo není reklamní plakát ani filmový trhák, nominovaný na šest Oskarů. Bible — Boží slovo se nevnučuje. Můžeš ji otevřít, ale také nemusíš. Nevtrhává se pod-

bízivými tématy. Boží slovo nás nezbavuje toho nejpodstatnějšího, našeho nároku o něm samostatně přemýšlet, což se někdy o obrazech, reklamách i filmech říct nedá. Proč to všechno říkáme zrovna tobě? Protože vím, že na rozdíl od některých dospělých to s životem myslíš smrtelně vážně a nemíníš jen tak kopírovat po někom životní styl. Ano, je jednodušší zmáčkout knoflík a stát se pozorovatelem stovek lidských osudů, zatímco ten náš...?

A k tomu především slouží bible. Chce promlouvat do našeho života. Ne ho zotročovat. Jak? To poznáš sám. Je třeba knihu otevřít a číst. Navrhuji ti, abys začal knihou Přísloví. Poznáš, že bible umí moudře promlouvat do tvého života a že jsem si nevymýšlel.

-jb-

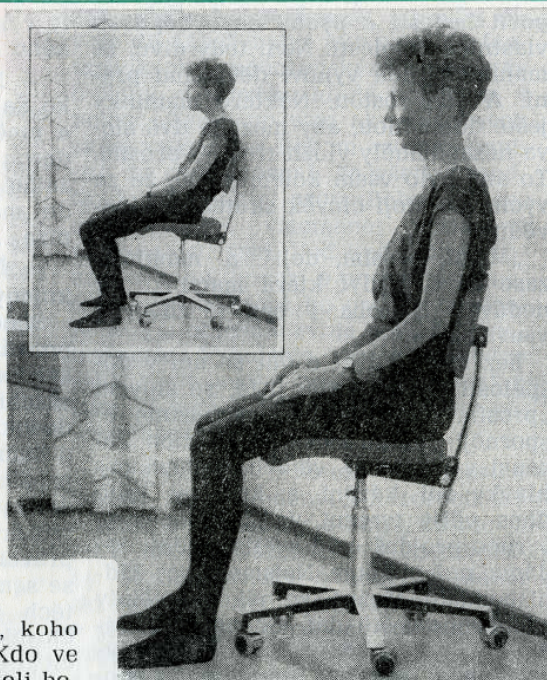
„Pane doktore, bolí mě záda...”

Snad není mezi námi nikdo, koho by někdy nebolelo v zádech. Kdo ve svém těle jednou pocítí jakoukoli bolest, sám dobře ví, co to bolest je.

Pozorujeme chvíli život kolem sebe. Případ první: Autobus plný lidí, člověk je rád, že stojí aspoň na jedné noze, rukou se drží za horní tyč a v druhé drží plnou nákupní tašku. Autobus sebou cloumá. Člověk chvílemi křiví i obličej pro bolest za krkem a v horní končetině. Případ druhý: Malý školák doslova vleče nízkou nad zemí tašku přecpanou učebnicemi. Je jednostranně přetíženo a stěhuje si na bolesti mezi lopatkami. Případ třetí: Po chodníku jde stařenka s těžkými taškami, celá shrbená a stěhuje si na bolest nejenom za krkem, ale v obou ramenních kloubech a hlavně v kříži. A tak bychom mohli pokračovat ve výčtu, jak jsou někteří lidé přetěžováni především v oblasti páteře. Není divu, že potkáváme lidi ztrápené, uštvané, nervózní a někdy i vyčerpané opakovanými bolestmi. Když bolest u takto ztrápeného člověka přesáhne určitou mez, rozhodne se trpící navštívit lékaře. A lékař v nejednom případě rozhodne dokonce i o pobytu v nemocnici.

Rekneme si několik slov o páteři, která je pevnou i hybnou osou celého našeho těla. Ze školy víme, že páteř je tvořena z kostěných obratlů. Mezi nimi jsou meziobratlové destičky, jsou převážně z chrupavky a plní funkci „pérování“. Během života dochází k přirozenému stárnutí i každé meziobratlové destičky a snižuje se její pružnost postupným vysycháním. Často se vyskytuje vyklenutí meziobratlové ploténky, která pak stlačuje okolní tkáň. To je velmi bolestivá záležitost.

Podobné bolestivé pocity mohou vznikat i jako následek změn na kostních obratlích, kde vznikají kostní výrůstky. Tyto zobákovité zrostnatelé útvary se doslova zařezávají do nervové pleteně. Vzniká palčivá bolest.

Nedobrá vliv na páteř mají i rychlá a přemrštěně prováděná cvičení, nezvykle prudké pohyby, jako je trhnutí celého těla při náhlém leknutí, kýchnutí apod. Páteř odpovídá i na změny v našem těle, například se mění při operaci vnitřních orgánů, zvláště tehdy, když jsou některé orgány z našeho těla vyňaty. Rovněž každý druh obezity neboli tloušťky dává páteři pořádně zabrat.

Svědomitý lékař vždy hodnotí páteř podle rentgenových snímků. Neznám lékaře, byt velmi nadaného, aby měl rentgenové oči. Jestliže se někdo dává napravovat lidovými léčiteli, do značné míry riskuje. Bez rentgenového snímku nemůže nikdo rozpoznat všechny vady (anomálie) na páteři, které jsou v nejednom případě dědičné jako např. častý rozštěp posledních bederních obratlů, prodloužení krčních postranních výběžků, atd. atd. To může při neodborně prováděné manipulaci s páteří vést i k tragédii.

V knize Přísloví 17,22 čteme: „Srdce veselé obcerstvuje jako lék, ale duch zkontrolovaný vysušuje kosti.“ Toto přísloví můžeme převést i na problémy naší páteře. Málokdo si uvědomuje, že psychický stav pacienta se promítá do jeho páteře, především do páteřního svalstva. Je známo, že pocity deprese, beznaděje a úzkosti se projevují napětím šíjového svalstva. Takový člověk má hlavu nachýlenou dopředu, horní hrudní a celou krční páteř rovněž ohnutou dopředu. Šíjní svalstvo má stažené a na pohmat často i bolestivé. Při opakovaném pocitu strachu a životní nejistoty nebo na prostého zklamání se zvyšuje napětí svalstva v bedrokřížové krajině. Takoví lidé si nařikají na dlouhodobé bolesti v kříži. Jindy svalové napětí může proběhnout i do oblasti srdečního svalu. Z opakovaného psychického přepětí může skutečně vzniknout

i obávaný infarkt myokardu. Mohou vzniknout i jiná onemocnění, kterým říkáme civilizační, jako vysoký krevní tlak, nízký krevní tlak, žaludeční a dvanácterníkové vředy, migréna, různé formy neurotických stavů, nespavost, žlučnickové a ledvinové kameny, chronické katary horních dýchacích cest, ischemická choroba srdeční a mnohá další.

Při bolestech v zádech, v páteři, je důležité dodržovat patřičnou životosprávu: nezvedat těžké předměty, nepřetěžovat jednostranně páteř, chodit oblečení tak, abychom neprochladli, vyvarovat se průvanu a raději nosit vždy na krku šátek. Důležité je chodit vzpřímeně, rovně, dívat se lidem do očí a neklopit oči k zemi. Při správném držení těla jsou totiž i správně uloženy orgány jak v dutině břišní tak i hrudní. A pak mohou v klidu plnit správně svou fyziologickou činnost.

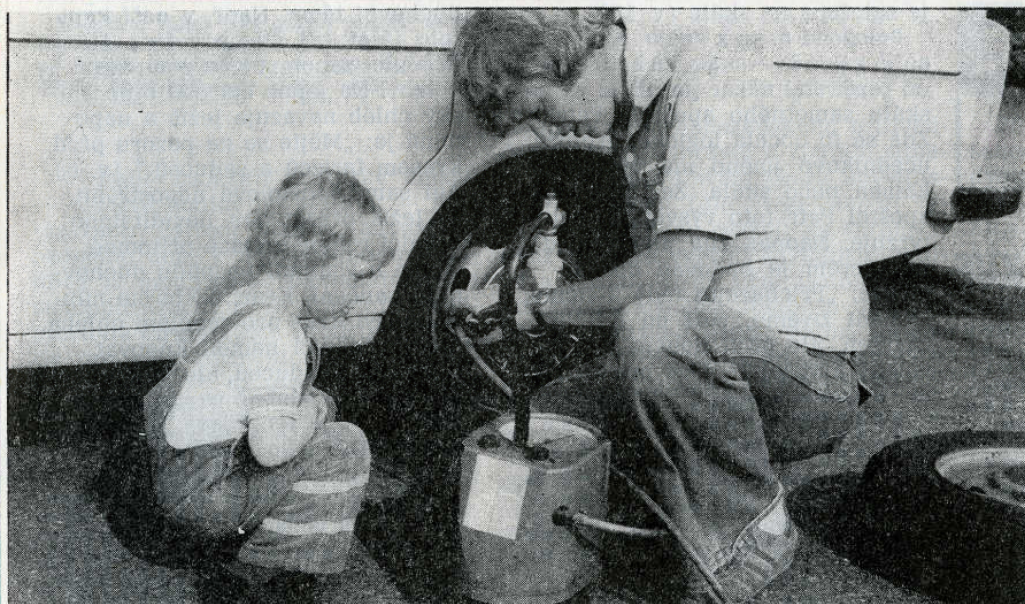
V praxi se často setkáváme s tím, že člověk nemocný s páteří buď odmítá cvičit, nebo slibuje, že bude cvičit, ale necvičí. Raději polyká různé léky nejčastěji analgetika (léky proti bolesti). Pamatuji, že analgetikum bolest pouze utlumí, ale nevyhladí. Když nás bolí zub, tak nám tableta proti bolesti sice bolest zmírní, ale nevyhojí nám zánět okostice. Padne-li nám na nohu kláda, pak můžeme polýkat jednu tabletu za druhou, tablety nám pouze otupí mozek. Nevnímáme už tolik bolest v postižené končetině, ale kládu z nohy je nutné odstranit.

Máme zkušenosti, že bolesti páteře při správné životosprávě po určité době přejdou, zvláště tam, kde se mění k dobrému celková psychika pacienta. Nezapomeňme, že bolest působí celkovou rozmrzelost, ta oslabuje psychiku a vede k vyčerpání, to vše k nespavosti a ještě intenzivnějšímu vnímání bolesti. Je to začarovaný kruh. Proto je důležité mít vyrovnanou psychiku, důvěřovat Bohu, svěřit mu „neřešitelné trable“, nezabývat se pouze sebou, ale mít i „krásnější“ starosti. Důležité je, aby člověk šel spát bez výčitek svědomí, dokázal odpustit, nedělal úmyslně nic proti Božím příkázáním, dodržoval správnou životosprávu a udělal vše pro to, aby se cítil spokojeně už na této zemi.

Velkou roli v prevenci páteřních potíží hraje i správné lůžko. I lidové přísloví říká: „Jak si kdo ustele, tak si lehne.“ Nezbyvá než dodat, že jak se vyspí, tak bude cítit páteř následující celý den. Lůžko má být rovné, matrace tuhé, ale ne příliš tvrdé, nejlépe ze žíní.

Pro lidi, kteří trpí bolestmi kdekoli na páteři, je vhodná turistika. Během chůze si můžeme v duchu či nahlas opakovat verše z bible, které známe z paměti, nebo které nejvíce posilují. Tím vším pečujeme o své tělo, které je chrámem Ducha svatého.

MUDr. J. MIKLÁNEK

autorita

Často se o ní mluví jako o přežitku. Ale copak mladí lidé sami necítí, že opřít se mohou jen o to, co je pevné?

Dítě se musí naučit kontrolovat a usměrňovat své síly. Samo to neumí. Je-li ponecháno samo sobě, je tím odsouzeno k nezávislému jednání. To ho však neuspokojí a navíc zapříčiní hluboký pocit nejistoty. Rodiče a vychovatelé mají za úkol neponechat dítě neplodné svobodě, ale vést ho k disciplinovanému způsobu života, který ho povede k pravé svobodě. Takové výchovné působení se nedá uskutečnit bez autority. Ukázalo se, že přehnaný liberalismus je stejně škodlivý jako přehnaně autoritativní postoje.

Za jakých podmínek tedy vzniká ta moudrá autorita, jemná a zároveň důsledná, která nedusí a neumrtvuje city, ale přispívá k rozvoji a rovnováze? Mladý stromek oporu potřebuje. Ta ho neraní, ale dovolí mu růst rovně. V určitém stadiu růstu přestává stromek oporu potřebovat.

Je tedy správné, aby rodiče a vychovatelé vyžadovali v určitých okolnostech poslušnost dětí. Jak a kdy ji

mají vyžadovat?

1. Myslím, že prvním pravidlem je: vyžadovat to, co je vyžadovatelné. Nikdo z nás by nesouhlasil, aby dítě neslo zavazadlo, které je pro ně příliš těžké. Přesto se nám stává, že dáváme příkazy, které dítě nemůže dobře splnit. (Stačí se nad nimi zamyslet.) Takové autoritě se dítě začíná vzpírat nebo ztrácí schopnost rozhodovat se.

Stejně tak nemáme nikdy dítěti slíbit něco, co nemůžeme dodržet. Dítě odmítá jíst: „Dojez to, co máš na talíři,“ řekne maminka, „a pak půjdeme na procházku.“ Jenže maminka musí ještě umýt nádobí, udělat hromadu drobností v domácnosti — a dítě čeká na splnění slibu. Prokázalo dobrou vůli, ale teď si říká, že to bylo zbytečné. Těšilo se... Udělá-li to maminka častěji, ztratí její slova před dítětem váhu, její autorita bude mít vážné trhliny. A dítě se nebude mít o co opřít.

2. Přiznejme, že existuje plno zbytečných příkazů. Proč například zakazujeme malému dítěti vylézt na židli? Jistě, může spadnout, ale — co? Po několika neúspěšných pokusech a pá-

dech nakonec na židli vyleze a naučí se určité šikovnosti a vytrvalosti. Autorita se neprojevuje v neužitečných příkazech a zbytečných zákazech.

Je třeba určitého taktu, když od dítěte něco vyžadujeme. Na druhé straně musíme však důsledně vyžadovat poslušnost tam, kde jsme příkaz dali. A dohlédnout na to, zda dítě úkol splnilo. Uplatňování autority může být velmi něžné.

3. Naše autorita závisí také na tom, jaký příklad dítěti dáváme. Jak můžeme čekat, že dítě pochopí cenu pravdivého jednání, když vidí, jak nevážíme zalhat, kde je to třeba? V žádném případě by si naše slova a jednání neměly protiřečit. A když se zmýlíme, přiznejme svůj omyl a nedomnívejme se, že to sníží naši autoritu. Naopak, dítě nás bude více respektovat.

Uplatňování autority za těchto tří podmínek není diktátorské. Taková autorita je vyrovnaná, nenechává se strhnout chvilkovými náladami, je bezesporu projevem lásky. Má za cíl časné i věčné dobro dítěte.

-pš-

Bůh silný, Bůh Hospodin mluvil... Béřet se Bůh náš a nebude mlčeti. Ž 50.

Ano Bůh mluví.
Jenže my také řečneme
vzájemně bereme si slovo
ne břemena
užíváme se slov
ne potřebných a slabých.

A nemáme-li si co sdělit
pustíme ke slovu
sdělovací prostředky.
Do Božího hlasu se nám pletou
ustavičně jiní účastníci.
Jsme stále přerušováni...

Sluchátkem hlasu Božího je srdce.
Ale naše srdce
neslyší ani blízké zblízka.
Bůh nás však vnímá
pouze jejich prostřednictvím.
S nimi jsme spojeni v síť
hodnou rybářů lidí.

Alois Volkman

VY SE PTÁTE

my odpovídáme

KDO JE ZÁKLAD CÍRKVE

Jak mám chápat Mat 16,18? Kdo nebo co je základ, na kterém Kristus buduje svou církev? Jsem na začátku poznávání Nového zákona a setkal jsem se již se dvěma nebo třemi rozdílnými výklady. Rád bych znal také váš názor.

K. M. Praha

V ekumenickém překladu zmíněný verš zní: „A já ti pravím, že ty jsi Petr; a na té skále zbuduji svou církev a brány pekla ji nepřemohou.“ Tato slavná věta zazněla na neznámém místě v blízkosti Cesareje Filipovy z úst samotného Ježíše Krista. Krátce před tím však zaznělo i jiné slavné prohlášení. Na Ježíšovu otázku: „A za koho mě pokládáte vy?“ (v. 15) mluvčí apoštolů Petr pronáší vyznání: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého.“ (v. 16) Toto vyznání je veliké proto, že se týká veliké pravdy a že je vysloveno v době, kdy ostatní lidé v Ježíši z Nazareta nevidí očekávaného Mesiáše (v. 13,14). Hrstka těch, kteří věří jinak, než velí „tělo a krev“ (v. 17), dostává v příštích okamžicích tolik potřebné ujištění: Ačkoli se nyní zdá, že se pravých následovníků nedostává, a dokonce i ubývá, církev Kristova poroste a nic ji nepřemůže, protože

je založena na skále (v. 18).

Položená otázka zněla: Kdo nebo co je základ — skála církve? Značně rozšířený názor považuje za tuto skálu samotného apoštola Petra. Zdá se to docela logické, protože učednickovo jméno má význam kámen nebo skála. Žel, ale sám apoštol Petr toto vysvětlení nepotvrzuje. Naopak zná jiný výklad, na kterém je budován chrám církve: „Přicházejte tedy k němu, kameni živému, jenž od lidí byl zavržen, ale před Bohem je „vyvolený a vzácný“. I vy buďte živými kameny, z nichž se staví duchovní dům, abyste byli svatým kněžstvem a přinášeli duchovní oběti, milé Bohu pro Ježíše Krista. Neboť v Písmu stojí: „Hle, kladu na Siónu kámen vyvolený, úhelný, vzácný; kdo v něj věří, nebude zahanben.“ Vám, kteří věříte, je vzácný, ale nevěřícím je to „kámen, který stavitelé zavrhl; ten se stal kamenem „úhelným“, ale i „kamenem úrazu a skálou pádu.“ (1 Petr 2,4-8) (Podobně se Petr vyjadřuje ve Sk 4,10-12). Z těchto slov je zřejmé, že nejpřednější apoštol pokládá za základ církve, kterým ani peklo nepohne, Spasitele Ježíše Krista.

Jak potom máme rozumět spojení slov, kde je vedle sebe Petrovo jméno (se zřejmým významem kámen či skála) a slovo skála — označení základu Kristovy církve? Jsme zde v oblasti hebrejského způsobu vyjadřování. Vypravěč líčí reálnou situaci nebo na ni navazuje a bez upozornění přichází na jiné, zpravidla duchovní téma. Při takovémto způsobu vyjadřování je důležité postihnout myšlenku či slovo, které spojuje reálnou situaci a nové

duchovní téma. Např. v naší kapitole (Mat 16) čteme o tom, že si učedníci zapomněli s sebou vzít chleby. Na jejich starosti o pozemský chléb navazuje Ježíš a napomíná je: „Mějte se na pozoru před kvasem farizeů a saduceů.“ (v. 6) Ani sami apoštolové nepostřehli, že Ježíš přešel onu neviditelnou hranici reálné situace přítomné chvíle a vstoupil na půdu duchovního naučení. Kvas, o kterém mluvil, nebyl kvas pro zadělání chleba, který učedníci neměli kupovat u farizeů a saduceů, ale jejich učení (v. 12). Podobně slovo „chrám“ (Jan 2,19) je ten výraz, kterým Ježíš přešel jako po mostě z bezprostřední situace k duchovnímu naučení. U Jákobovy studny to bylo slovo „živá voda“ (4,10). Na cestě nedaleko Cesareje Filipovy tímto výrazem bylo jméno apoštola. Jméno Petr poskytl Ježíši Kristu příležitost, aby ujistil nestatečně věřící hrstku následovníků, že svou církev vybuduje na pevné skále a že ji nic nepřemůže.

Novozákonní učení o základu a stavbě církve je naprosto jednotné. Seznámili jsme se již s výroky apoštola Petra. S tím souhlasí i apoštol Pavel: „Jste stavbou, jejímž základem jsou apoštolové a proroci a úhelným kamenem sám Kristus Ježíš. V něm je celá stavba pevně spojena a roste v chrám, posvěcený v Pánu; v něm jste i vy společně budování v duchovní přibýtek Boží.“ (Ef 2,20-22) A jestliže by někdo chtěl na tuto skutečnost zapomenout, Písmo důrazně připomíná: „Nikdo totiž nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen, a to je Ježíš Kristus.“ (1 Kor 3,11)

M. ŽALUD

kouzelný prsten

Kdybych mohl přeměnit svět, vypadal by jinak! Kdybych měl kouzelný prsten, byl by ráj na zemi! Skutečně? Otočil bych prstenem a všechny zbraně by se rozpadly v prach. Otočil bych prstenem a všichni váleční štvalci i zločinci by zemřeli. Otočil bych prstenem a všichni násilníci, vrahové a lupiči by zahynuli. Pak všichni zloději, lháři... Zadrž! Nezůstal by nakonec jen tvůj prsten? Nikdy jsi nechal, nekradl, nikdy jsi nepomlouval a nepodváděl? Chceš snad namítnout, že to byly nevinné hříchy? Nezačal každý velký hřích malým nevinným prohřeškem? Nezačala mnohá manželská nevěra „nevinným“ vtipem, „zábavným pořadem“? Kde je ta hranice malého a velkého hříchu? Kde je hranice čistoty a podlosti, lhostejnosti a bezohlednosti? Kde končí „nevinný zert“ a začíná krutý, holý život?

„Není totiž rozdíl: všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy.“ Římanům 3,23.

„Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uvidí Boha.“ Matouš 5,8

„Jestliže doznáváme své hříchy, on je tak věrný a spravedlivý, že nám hříchy odpouští a očišťuje nás od každé nepravosti.“ 1 Jan 1,9

K. MÜLLER

PODIVNÝ ROZHOVOR

★

Blížil se večer. Jen zbytky sluneční záře osvětlovaly interiér výpočetního střediska. Zaměstnanci už odešli domů, jen uklízečka dokončovala na chodbě nějakou práci. Tu se ozval z jedné místnosti tlumený hlas: „Ty, poslouchej,“ říká malý počítací velkém, „slyšel jsi to, prý nás utvořili lidé, co ty na to?“ „Ale, prosím tě,“ odpovídá velký počítací, „to je dávno přezitý názor, jak můžeš ještě dnes o něčem takovém uvažovat? Dnes již přece každý z nás ví,

že jsme se vyvinuli. Nejříve byly jednoduché stroje, páky, kladky, pak se z nich vyvinuly převody, z nich integrované obvody, no a nejvyšším stupněm jsme my, počítače! Je zvláštní, že o tom ještě pochybuješ. Jestli nevěříš, podívej se do sebe, kdyby nás stvořil člověk, jistě bys našel v sobě jeho stopy, ale nikde nic není. Ale chápu, při tvé velikosti je naitvita...“ Halou se rozhostilo náhlé ticho. Přišla totiž uklízečka a vytáhla kabel ze zásuvky.

PRÁVO NA MILOSRDENSTVÍ

★

V osadě Zaokskij v Tulské oblasti — asi dvě hodiny od Moskvy — bylo otevřeno ústředí církve adventistů sedmého dne. V dvouposchodové budově je modlitebna, nakladatelství a seminář. Otevření se účastnili představitelé církvi SSSR, představitel Rady pro věci církevní při sovětu ministrů SSSR K. Charčev a předseda výboru Leninova sovětského dětského fondu spisovatel A. Lichanov.

V Tulské oblasti je vesnička Žeibin s internátní školou pro mentálně postižené děti. Internát je umístěn v bývalém dětském útulku z r. 1896. Stavení za tu dobu zchátralo a ubytovací podmínky pro děti se stále zhoršovaly. Nakonec hygienická komise rozhodla toto zařízení uzavřít.

Ale internát i přes základy pokračoval v plnění své funkce, i když situace byla zoufalá. Oblastní televize přinesla smutné záběry. V roce 1982 bývalý ředitel internátní školy volal po stavbě nového objektu. Když se mu nedostalo žádné podpory, začal stavět vlastními silami. Neměl však dostatečný přísun materiálu ani pracovních sil, a tak se práce zpomalovala, až úplně ustala.

Jaký osud by postihl internátní školu, kdyby nebylo dětského lékaře Jevgenije Zajceva z okresní jasnogorské nemocnice? Často přicházel do Žeibina a žasl nad tím, co viděl.

Absolvent Gorského fakulty dětského lékařství, přidělený do jasnogorské nemocnice, je nejen dobrý a citlivý člověk; je to křesťan, pro kterého milosrdenství a pomoc bližnímu je

realizací jeho náboženského přesvědčení. Zajcev vyprávěl o zoufalé situaci internátu ve svém sboru adventistické církve v Tule. Jeho sdělení vyvolalo okamžitou reakci: Na shromáždění mládeže vybrali adventisté peníze a poslali je na účet Leninova sovětského dětského fondu s určením pro želybinskou školu. Potom Zajcev se svými adventistickými přáteli přijel k řediteli internátu Nikolaji Svistunovi a přímo řekl: „Jsme křesťané, chceme vám pomoci, co pro vás můžeme udělat?“ Svistunov skepticky odpověděl, že už přišli mnozí, ale jen slibovali. Pomoc křesťanů však neodmítl. Předpokládal, že ze všeho zase sejde.

Na jaře minulého roku k budově internátu přijížděla auta s dělníky a stavebním materiálem. Od sedmi hodin ráno začínala intenzivní práce. Nebyly žádné pauzy na kouření, nikdo neviděl opilé dělníky v den výplaty — ba ani výplaty nebyly. Pracovali bezplatně. Nebyl to nijaký zázrak. Stavěli obyčejní lidé. Byli to křesťané, které sem poslala adventistická církev, aby bezplatně pomohli dětem. Čestní, pracovití lidé — za pět měsíců postavili a na klíč odevzdali školu. Tam, kde bylo dříve plevellem zarostlé zdivo a základy rozestavěné budovy, stojí nyní dvouposchodový dům. Stavbu provedl Vasilij Novosad, pracovník adventistické církve, který stavěl modlitebny v Karagandě, Frunze, Irkutsku a jinde. Šedesát kilometrů od Žeibina řídil stavbu zmíněného ústředí adventistické církve. Z této stavby byla oddělena část dělníků i stavební materiál pro rychlou pomoc internátu.

Původně se plánoval dům jednoposchodový, ale Novosad se rozhodl pro dvouposchodový s pěknou tělocvičnou. Na mou otázku, jak ředitel oceňuje tak rychlou a kvalitní novostavbu, Svistunov zvolal, že je to dárek, který spadl přímo z nebe.

Přemýšlím, jak se okresní vedení bude dívat na tuto akci, provedenou věřícími. Vždyť tohle dříve u nás nebývalo. Ale Svistunov mé obavy nesdílí. Co je špatného na spolupráci s věřícími? Adventistická církev je členem Leninova sovětského dětského fondu, sovětského fondu zdraví a milosrdenství. Ředitel Svistunov doufá v další pomoc adventistů. Počítá, že udělají generální opravu obytného domu a poskytnou i lékařskou službu.

Tím bychom mohli skončit. Ale idyllický obrázek musíme pokazit. Situace dobrodinců je choulostivá. Když konají dobro, riskují, že se stanou narušiteli existujícího zákonodárství, které přísně zakazuje církvím zabývat se charitativní činností. To přece neodpovídá našemu současnému stavu. Vždyť společnost od věřících netrpělivě čeká aktivitu především ve sféře sociálního života. Nedochozí zde ke střetnutí dvou povinností? Na jedné straně jsou křesťané povinni řídit se ideály evangelia a konat dobro, a na druhé straně — jako občané své země — musejí zachovávat její zákony.

Myslím, že při přípravě projektu zákona o svobodě svědomí je třeba schválit i právo církevních sdružení na poskytování milosrdenství. Nelze omezovat snahu lidí konat dobro a zavrhnout účast věřících na dobročinnosti.

ZÁTIŠÍ ŽIVOTA

Mezi náměty uměleckých děl patří ovocná a květinová zátiší. Dýchá z nich nálada pohody, hojnost a bezpečí. Vnější bezpečí jakkoli naléhavě potřebné je jednou stranou mince. Niterné bezpečí však hledají všichni lidé a zvláště děti. Také mladí lidé vyhlížejí partnera, kterému by mohli důvěřovat. Jistota a bezpečí tohoto druhu vyplývá z pevné zásady odevzdání se jeden druhému a vzájemného přijetí. Jde o to, přijmout druhého, přijmout jej bezpodmínečně — takového, jaký je.

Existuje i marné hledání

„Bezpečně skryt v jeho křídle jsem stínu, bouřlivá děsí-li hluboká noc. Věřím mu pevněji, k němu se vinu, zachovat dítě své, vím, že má moc.“

jistot a bezpečí: v úsilí po materiálních hodnotách. Pán Ježíš stejně jako lidská zkušenost věků svědčí, že jde o chybný směr: „V rozhojnění statku život nezáleží.“ (Lk 12,15)

Křesťan ví, že ho Pán Ježíš přijal. Stalo se tak díky jeho nevystižitelné moudrosti a lásce. Přijal nás navzdory naší porušenosti a hříchu. Tímto přijetím změnil náš život a daroval nám bezpečí.

Apoštol Pavel píše v jednom dopise: „... byli jste ospravedlněni ve jménu Pána Ježíše Krista a Duchem našeho Boha.“ (1 Kor 6,11)

já také věřím

Často jsem už slyšel tu odpověď. Ale jak vzdálená je tato „také víra“ od té opravdové, od víry, která jednou bude odměněna. Mnohý z nás proto dále věří v něco velkého, v něco spravedlivého, v něco krásného. Lidé věří v přírodu, v dokonalé dobro, že zlo jednou bude potrestáno a někteří dokonce věří, že je Bůh.

Stačí to všechno k životu na nové, krásné a šťastné zemi, kterou Bůh zaslíbil těm, kteří jej opravdu milují? Není tvoje „já také věřím“ jen pomyslnou pojistkou pro případ, že by to Bůh myslel se svým posledním soudem doopravdy? Myslíš si skutečně, že za tu tvou „také víru“ budeš zachráněn pro věčný život? Mýlíš se, milý čtenáři! Tvoje „já také věřím, já také někdy chodím do kostela, já také jsem křesťanem, já také mám bibli, já také chci být spasený,“ tě nemůže zachránit! Tvoje „já také...“ je hluboký omyl, pohodlná výmluva, jen stéblo, které tě nemůže zachránit před utonutím, zahynutím!

„Kdo říká, poznal jsem ho, a jeho přikázání nezachránit! Tvoje „já také...“ je hluboký omyl, pohodlná v něm zůstává (v Ježíši Kristu), musí žít tak, jak žil on.“ (1 Jan 2,4,6)

K. M.

Naskytla se mi jedinečná příležitost. Mohl jsem si pohovořit s člověkem, který měl za sebou řadu zvláštních prožitků a zkušeností. Sedivě ponurá atmosféra zimního odpoledne dokreslovala námět našeho rozhovoru. Poprvé jsme se setkali před lety. Tehdy to byl mladý, oblíbený, úspěšný právník. Měl před sebou slibnou budoucnost.

Nyní přede mnou seděl někdo úplně jiný. Nedávno se vrátil z výkonu trestu. Byl odsouzen na řadu let za úplatkářství a vydírání. Ztratil všechno — rodinu, pověst, majetek, vliv, vyhlídky.

Po úvodních zdvořilostních frázích jsem mu položil otázku, která mě už dlouho tížila: „Proč?“ Chvilí se díval z okna a pak váhavě odpověděl: „Chtěl jsem být šťastný. Bezhlavě jsem šel za tímto cílem. Chtěl jsem všechno, hned a v co největší míře — úspěch, peníze, popularitu. Chtěl jsem užívat — holdoval jsem alkoholu a nevázanému sexu. Je ironií osudu, že jsem toho všeho užil do syta, přesto jsem zůstal vnitřně prázdný a nespokojený. Chtěl jsem mít všechno, nezůstalo mi nic. Teprve ve vězení jsem pochopil, že moje honba za štěstím byla honbou za přeludem, která musela skončit zklamáním. Zjistil jsem, že můj život vlastně nemá smysl a cíl. pocítil jsem strašnou vnitřní prázdnotu a bídu.“

Mám zato, že ona „vnitřní prázdnota“, výsledek života bez hlubšího smyslu a cíle, ničí milióny lidí. Nikdy nenašli opravdové uspokojení a štěstí. Žijí, jak to nazval spisovatel H. D. Thoreau — „v tichém zoufalství“. Tento pocit marnosti a zbytečnosti kalí i radost z životních úspěchů.

Švýcarský psycholog Carl G. Jung napsal: „Asi třetina mých pacientů trpí nikoli klinicky definovatelnou neurózou, ale bezcílností a prázdnotou života.“

Pocit štěstí nikdy nemůže být sám o sobě cílem lidského života. Smysl lidského života není v tom „být šťastný“, ale mít cíl, smysl a účel, být k něčemu.

Rabín H. Kushner napsal: „To, co olupuje náš život o radost, je nedostatek smyslu a cíle. Život nám plyne den po dni. Některé dny jsou úspěšné, jiné neúspěšné, některé plné radostí, jiné starostí. Mají však nějaký význam a cíl...? Když odejdeme, bude svět chudší, nebo bude jen o něco více místa?“

Nejšťastnější jsou lidé, kteří pochopili, že skutečná radost a uspokojení jsou výsledkem smysluplného života. Nezáleží na tom, kdo ho žije, kde a za jakých podmínek — každý člověk může žít smysluplným a zacíleným životem. Dovolte, abych připomněl osm základních životních rozhodnutí, která vedou k radosti, smysluplnému a hodnotnému životu.

1. První místo v životě dej Bohu

Není náhodou, že bible začíná prostým, ale výmluvným prohlášením: „Na počátku Bůh...“ Vztah k Bohu je základní podmínkou lidského štěstí. Někteří lidé ovšem zaměňují pojmy víra a pověra (nebo dokonce strach).

Kdysi mi jeden známý řekl: „Víra, to jsou berle pro slabé lidi.“ Musel jsem se usmát, protože právě tehdy chodil po operaci kolena o berlích. „Jsou-li berle pouze pro slabé, proč ty svoje nezažadíš,“ otázal jsem se. „Zbláznil ses? Bez nich bych nemohl chodit.“

To je přesně ono. Všichni jsme nějak zranění a spoutáni hříchem. Potřebujeme Boží uzdravující zásah. Ježíš Kristus nám nabízí smysluplný, zacílený, „plný život“.

Má-li Bůh v našem životě první místo, víme, že jsme Boží děti a vzájemně bratři a sestry. Život zaměřený na Boha nám umožní překonat soběstřednost, nehlédět pouze na své problémy a zájmy, ale vidět svět, v němž je dost místa i pro jiné.

Bůh je jediný pevný a bezpečný základ, na němž lze vybudovat smysluplný a spokojený život. Bez ohledu na to, co nás potká, „víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povolání podle jeho rozhodnutí.“ (Řím 8,28)

2. Buď vděčný

Znám ženu, která zůstala sama s malým dítětem. Ví, jak zápasí, aby udržela určitou ekonomickou úroveň a zároveň se uspokojivě zhostila rodičovských povinností. Přiznal jsem se jí, že neznám žádné zázračné řešení jejího problému, ale pak jsem jí řekl: „Mám nápad. Napiš na jednu stranu papíru své konkrétní problémy a na druhou stranu věci, za které jsi Bohu jmenovitě vděčná. Napiš, co považuješ za zvláštní Boží požehnání.“

Když jsem ji po několika dnech poklusal, byl jsem překvapen jejím úsmě-

vem a radostným tónem hlasu. „Cítím se dobře,“ odpověděla mi na pozdrav. Pak mi ukázala seznam. Na straně „problémy“ bylo 11 položek, na druhé straně bylo napsáno 247 „požehnání“.

Vděčnost Bohu za drobná požehnání otevřela této ženě oči, aby viděla i věci, které doposud považovala za „normální“ a samozřejmé. Dnes ve svých modlitbách věnuje mnohem více času projevům vděčnosti.

Uvědomělá vděčnost Bohu za jeho požehnání nám pomáhá pochopit skutečnou velikost našich problémů. Kdo se naučí být vděčný, zjistí, že je mnohem spokojenější a radostnější. Najde více sil k řešení problémů.

3. Dělej něco hodnotného

Albert Schweitzer řekl kdysi skupině mladých lidí: „Jedno vím, že pouze někteří z vás budou opravdu šťastni, protože budou hledat a najdou způsob, jak sloužit jiným.“

Většina z nás se asi nemůže zapojit do služby lidem stejně jako dr. A. Schweitzer. Bezpečně však vím, že lidé, kteří našli radost ve službě jiným, jsou opravdu šťastni.

Jedna moje známá pracuje jako „obyčejná“ úřednice v menším podniku. Mívá na stole spousty nevyřízených papírů. Každou chvíli ji od práce vyrušuje telefon. Lidé se ptají, stěžují si. Přesto není mrzutá a nevrhá. Na můj dotaz, jak vydrží stále znovu lidem laskavě a trpělivě odpovídat a vysvětlovat, mi řekla: „Nám se něco může zdát malicherné, ale pro tazatele je to zřejmě důležité. Mám radost, kdykoli mohu pomoci nebo alespoň poradit.“

Má docela obyčejné zaměstnání, ale naučila se v něm dělat něco opravdu hodnotného podle biblické rady: „Ať cokoliv jiného děláte, všechno činite k slávě Boží.“ (1 Kor 10,31)

4. Pěstuj „radostnou mysl“

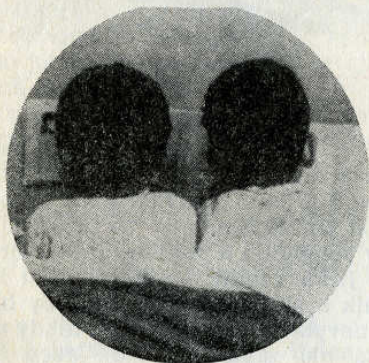
„Radujte se a jásejte...“ radil Ježíš Kristus svým následovníkům. (Mat 5,12) Apoštol Pavel křesťanům přímo přikazoval: „Radujte se v Pánu, zno-

vu říkám, radujte se!“ (Fil 4,4) I za velmi nepříznivých vnějších okolností můžeme prožívat vnitřní radost.

Psychiatr židovského původu Viktor Frankl prožil během druhé světové války nepředstavitelné hrůzy a utrpení v koncentračních táborech. Jeho mladá manželka zahynula v plynové komoře. Bouře nacistické zlovůle zničila celou jeho početnou rodinu, přežila pouze jediná z jeho sester. Není mnoho lidí, kteří měli tolik důvodů k zahořklosti, k zoufalství a nenávisti. Frankl si však vědomě zvolil jiný životní postoj:

„My, kdo jsme prožili koncentrační tábory, si můžeme vzpomenout na lidi, kteří chodili po barácích, utěšovali a povzbuzovali ostatní, byli ochotni dát i poslední kousek chleba. Dostatečně dokázali, že člověku lze vzít všechno s jedinou výjimkou — nelze mu vzít poslední projev lidské svobody, možnost volby, jaký postoj zaujme k dané situaci.“

Šťastní lidé odmítají podříditi komukoli a čemukoli svou vnitřní svobodu a rozhodnutí být radostní.

5. Měj rád jiné lidi

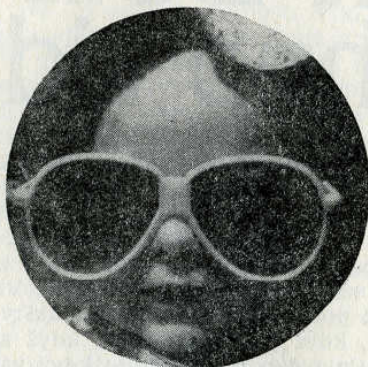
Znám dvě sestry. Oběma je něco přes čtyřicet let. Jejich životy se v mnohém podobají. Obě prožily velmi nehezké dětství, obě se provdaly za alkoholiky a něco si „užily“. Obě jsou velmi inteligentní, pohledné a aktivní.

Na jednu z nich okolnosti působí tak, že je rok od roku na ostatní „kyselejší“. Nedůvěřuje lidem. Většinou používá drsná a nevybíravá slova. Nikdo s ní dlouho nevydrží. Nenavazuje přátelství. Všechny udržuje v dostatečném odstupu hradbou ostrých slov.

Její sestra má za sebou v podstatě stejný životní úděl, přesto se chová podstatně jinak. Je příjemná, optimistická, radostně naladěná. Snadno navazuje přátelství, lidé ji mají rádi. Vlastní utrpení používá spíše jako radar, kterým citlivě zachycuje pocity, obavy a potřeby ostatních. Vytváří kolem sebe ovzduší pohody a úcty. Každý se s ní rád setkává.

Mít rád jiné lidi je jistě značně riskantní. Nejvíce nás mohou zranit právě ti lidé, které máme rádi a na kterých nám záleží. Nemáme mnoho prostředků jak se proti tomuto nebezpe-

čí bránit. Víím, že milovat lidi je riskantní, ale existuje něco ještě horšího — nepodstoupit toto riziko, nemít lidi rád, nepřijmout jejich přátelství.

6. Pěstuj smysl pro humor

V těžkých dobách je smysl pro humor jedním z neúčinnějších prostředků, aby člověk přežil. „Smích je nejlepší medicína,“ slyšel jsem z úst jednoho svého známého. Často také říká: „Den, kdy jsem se nezasmál, jsem nežil.“ Je to chodící encyklopedie anekdot a humorných příběhů. Život mu plyne jaksi snadněji, dokáže snášet i velmi nepříjemné situace.

Mám zato, že i Pán Ježíš používal barvitá a humorná přirovnání, aby znázornil velké pravdy: „Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trámu ve svém vlastním oku nevidíš?“ (Luk 6,41) „Snáze projde velbloud uchem jehly, než aby bohatý vešel do Božího království.“ (Luk 18,25)

Humor je jedinečný prostředek, který uvolňuje napětí, obavy, malomyslnost a strach. Šťastní lidé vědí, kdy mají být vážní a kdy se zasmát.

7. Nauč se odpouštět

Neochota odpustit křivdy a nevyrovnaný pocit viny patří k nejtěžším břemenům, která člověk může nést. Drtí lidskou duši, zahání radost a štěstí.

Po léta jsem nosil břemeno nenávisti a neschopnosti odpustit člověku, který mi zcela vědomě a plánovitě ublížil. Dal jsem průchod své nenávisti a odporu, nic se však nevyřešilo. Tato atmosféra mě dusila jako smog. Jednoho dne mi telefonoval. Ne příliš přátelským hlasem jsem se ho zeptal, co si přeje.

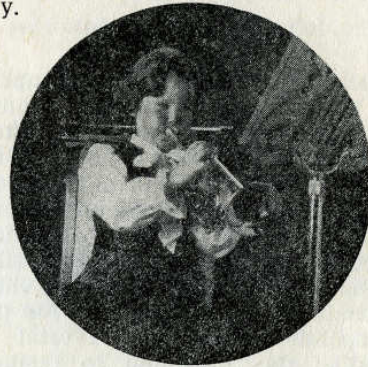
„Chci se vám omluvit. Je mi to líto.

Prosím, odpusťte mi, čím jsem vám ublížil.“ Byl velmi nervózní.

Zaskočilo mi v krku. Nemohl jsem ze sebe vypravit kloudnou větu. Měl jsem sto chutí poslat ho květnatými slovy „někam“... Má to však jistý problém. Tam, kam posíláme jiné, zákonitě spějeme také. Pán Ježíš to vyjádřil velmi prostě a srozumitelně: „Jakým soudem soudíte, takovým budete souzeni.“ (Mat 7,2)

Po chvíli jsem do sluchátka řekl, že mu všechno odpouštím. Rychle zavěsil. Nevím, co dobrého to udělalo s ním, ale víím, co to udělalo se mnou. Najednou jsem se cítil mnohem lehčí, svobodnější. Možná si ani odpustění „nezasloužil“, ale já jsem si zasloužil to uvolnění od hořkosti a nenávisti. Odpustění je projev milosti.

Nikdo na světě nemůže být trvale chráněn před nečestností, pomluvami, nedorozuměním a nehezkými slovy. Odpustění — udělované i přijímané — je Boží léčebný prostředek na bolesti našeho života. Lidé, kteří jsou schopni požádat o odpustění a ochotni odpouštět jiným, bývají spokojeni a vyrovnaní. Nevylácejí se s břemenem nepříjemných vzpomínek a pocitu viny.

8. Buď optimista

„Jsem optimista, nic jiného asi nemá smysl,“ prohlásil Winston Churchill v době druhé světové války. Tato kratičká věta obsahuje velkou moudrost. Jaké jiné možnosti máme kromě optimismu? Zoufalství a cynismus.

Často mě zahanbuje optimismus lidí těžce nemocných nebo postižených, kteří umějí najít světlou stránku svého života a umějí se s nadějí dívat kupředu.

Musíme si vybrat — buď se zaměříme na své problémy a necháme se jimi pohltit, nebo se zaměříme na své možnosti a využijeme je k dobrému. V prvním případě jsme odsouzeni k zármutku, steskům a stěžování si, v druhém případě se nám otevírá cesta k nejlepšímu využití vlastního života, opravdovému štěstí.

Chceš být šťastný? Většina lidí jistě chce, rozdíl je pouze v tom, jak si kdo štěstí představuje. Vede nás touha po štěstí ke stavění vzdušných zámků, ke snaze urvat co nejvíce a za jakoukoli cenu? Nebo přijmeme biblický, mnoha lidmi ověřený návod?

-r-

PÁN BŮH všechno vidí

Byl jsi již někdy na vysoké věži nebo na rozhledně na vysokém kopci? Kdo tam byl, ten ví, co všechno je možné z té výšky vidět. Před několika lety jsme lezli s více dětmi do vysoké kostelní věže. Museli jsme vystoupit po mnoha schodech. Konečně jsme byli nahoře. Jak daleko jsme mohli vidět! Viděli jsme pod sebou celé město a dokonce pole i lesy kolem města. Měli jsme radost, že jsme toho tolik viděli. Domy a automobily byly tak maličké jako hračky. Bylo to veselé, když jsme pozorovali lidi, jak chodí po ulicích sem a tam. Ani jsme nemohli poznat, kdo je muž a kdo žena, tak daleko byli od nás.

A víte, děti, že Pán Bůh toho vidí ještě mnohem více než my z vysoké věže? V bibli čteme, že „Hospodin po-

hlíží z nebe na lidi, chce vidět, kdo je moudrý.“ (Ž 14,2) My jsme z té kostelní věže nemohli rozeznat lidi, Pán Bůh nás však vidí a rozezná docela dobře. Vidí teď také tebe. Vidí, zda tiše sedíš a pozorně nasloucháš. Vidí, když pomáháš své mamince, ale vidí také, když jsi neukázněný, když zlobíš. Celý den tě pozoruje: když vstáváš, když si hraješ, když jdeš na procházku a když jdeš zase večer do postýlky. Pán Bůh tě vidí vždy a všude. Když zatáhneme záclonu, nemůže svítit do pokoje sluníčko. Pán Bůh však vidí i dovnitř. Když si někdy myslíš, že tě právě nikdo nevidí, pak tě přece vidí jeden — Pán Bůh! Vidí i do tvého srdce, co si myslíš. Nezapomeň na to, a chovej se podle toho, aby z tebe měl Pán Bůh radost.

K. Šp.

Jirka rozbil budík. Ne snad náhodou, ne, ale úmyslně. Z tatínkovy dílny si přinesl šroubovák a kleště a tak dlouho se dobýval do budíku, až viděl, jak se točí všechna ta malá kolečka. Zdálo se mu, že se netočí dost rychle, a proto je chtěl popohnat. Sestřička Růženka ho stále prosila: „Jirko, nedělej to! Kdyby tě tak viděla maminka! Rozbiješ budík!“ Ale Jirka nechtěl poslechnout a vrtal se v budíku dál. Najednou to udělalo „cvrnk“ — a budík přestal tikat.

Teď dostal Jirka strach. Co bude, až se to dozví rodiče! Potichu vyšel z pokoje a šel po schodech na půdu. Tam se schoval za starou skříň. Ošklivé

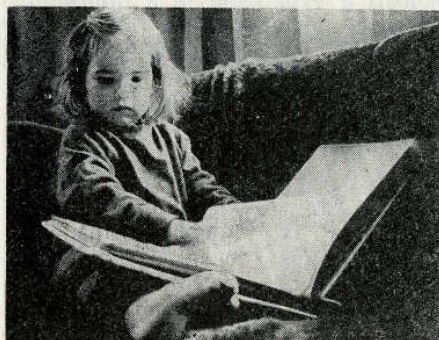

pavučiny ho šimraly po obličeji i rukách. Byla tam tma. Začal se bát. Věděl sice, že Pán Bůh vidí i do nejtma-
vějšího kouta. Jindy ho to vždycky posilovalo, že neměl strach, i když šli rodiče pryč. Proto se nebál jít potmě ani do sklepa. Vždyť věděl, že ho Pán Bůh všude chrání. Ale teď se cítil nějak nedobře. To proto, že neposlou-

chal a rozbil budík. Napadlo ho, co teď říká Pán Bůh, když ho vidí tady schovaného? Dole už jistě leží Růženka ve své teplé postýlce a on se tady zimou třese. Maminka se s ní jako vždy pomodlila a políbila ji na dobrou noc. Jirka vytáhl z kapsy kalhot kapesník a strčil si ho do úst, aby hlasitě nevykřikl. Ne, už nikdy, nikdy neudělá nic zakázaného. Už chce být poslušný.

Teď zaslechl volání: „Jirko, Jirko!“ Rodiče ho hledali všude, i kolem domu. Růženka už jim jistě všechno řekla. Jirka sepal ruce, ale nemohl se modlit. Co měl tedy dělat? Řekni, co bys udělal ty na Jirkově místě?

NEJVĚTŠÍ stavitel

Děti, kdo z vás viděl vítr? Já ne, a vy také ne. Ale všichni víme, že vítr je. Cítíme ho ve vlasech, vidíme, jak se třepetají listy na stromech, jak honí kousky papíru po ulici nebo jak přibouchne dveře. Vítr však vidět nemůžeme. Vidíme jen to, co dělá.

Ani Pána Boha nemůžeme vidět. Někteří lidé říkají: „Kdybych Pána Boha viděl, tak bych věřil, že je.“ Tito lidé si neuvědomují, že vítr také je, třeba že ho nevidí. Ale Pána Boha můžeme poznat a přesvědčit se, že je, budeme-li dávat pozor na to, co dělá.

Vyjmenujme si několik věcí, které umí jenom Pán Bůh. Podívejme se například na slunce, měsíc a hvězdy. Myslíte, že se dostaly na nebe jen tak samy od sebe? Někdo je tam musel postavit. A vůbec — musel je přece někdo udělat! Když vidíte dům, tak také víte, že nevyrostl ze země sám od sebe. Přece ho musel někdo posta-

vit. Tak také hvězdy na nebi musel někdo udělat. A to byl Pán Bůh. V bibli čteme: „Každý dům někdo postavil. A ten, kdo postavil vše, celý vesmír, je Bůh.“ (Žid 3,4)

Víte, děti, proč Pána Boha nevidíme? Protože je tak zářivě jasný, že kdybychom ho viděli, tak bychom buď oslepli nebo padli na zem jako mrtví. Slunce je také zářivé, že se na něj těžko můžeme podívat. Pán Bůh je ještě zářivější, proto ho nemůžeme vidět. Teprve na nové zemi, kam nás Pán Bůh jednou přivede, nám dá i nové oči. Pak se budeme moci podívat na Boha v jeho nádheře.

Přesto můžeme mít Pána Boha rádi už teď. Bible nám vypráví o tom, jak nás má rád a jak je k nám dobrý. Každý den nám dává tolik krásného! Nezapomeňme mu za to děkovat a mějme ho rádi za to, že jednou bude moci být stále u něj.

K. Šp.

ADRA dokončuje svůj mamutí program

Naše adventistická organizace pro pomoc při katastrofách — ADRA, pomáhá různým způsobem. V africkém státě Ruanda se rozhodla pomoci také celkovému rozvoji země. V letech 1981 — 1987 začala stavět silnice, kterých je v zemi velký nedostatek. Postavila silnice v celkové délce 1415 kilometrů. Místní dělníci dostávali místo peněz přímo potraviny. Mimo jiného měsíčně i 50 kg rýže.

Projekt ADRY v sobě zahrnoval také výstavbu 41 obytných domů, 8 žákovských internátů, 2 zdravotnických středisek, 185 učeben, zavedení 23 km vodovodního potrubí a opětovné zalesnění 228 hektarů zanedbaného lesa. Při těchto pracích bylo zaměstnáno 91 000 domorodého obyvatelstva. Pro výstavbu zemědělských objektů bylo jejich úkolem také vypálit 42 miliónů cihel.

To ještě není všechno. ADRA zřídila kursy, ve kterých školila analfabety. Těmito kursy prošlo celkem 43 697 lidí. Bratři a sestry z USA poslali k tomuto mamutímu programu ADRY potraviny (olej, mléko, rýže a další obilniny) v hodnotě 8,5 miliónu dolarů.

3,2 miliónu adventistů v Latinské Americe a Africe

Statistika z 30. září 1987 ukazuje, že na světě je 5 118 867 adventistů. Protože to je číslo pouze dospělých pokřtěných členů, počet lidí, kteří žijí pod přímým adventistickým vlivem, se odhaduje na 14 000 000. V Latinské Americe je 1 753 044 a v Africe 1 454 600 pokřtěných adventistů, tedy dohromady 3 200 000 členů.

Z anglikánské církve

Generální synod anglikánského církevního společenství (které má 70 miliónů členů) se zabýval s lužbou žen v církvi, a zvláště tím, zda mohou být ženy voleny za biskupy. Většina hlasovala pro rezoluci, která otevírá ženám cestu k tomuto svěcení. Rozhodnutí však nemá závazný charakter, je to v podstatě doporučení pro anglikánské biskupy. Protivníci byli vyzváni, aby respektovali stanovisko druhé strany a neproblematizovali ordinaci žen. V Anglii (která patří k provinciím, které ordinaci žen odmítají) dojde zřejmě k svěcení žen až v roce 1992.

Církevní práce českých katolíků

Z Katolických novin se dovídáme, že katolíci chystají významné rozšíření své evidenční činnosti tak, aby v prodejnách České katolické charity byla běžně k dostání základní náboženská literatura (bible, katechismy, kancionály a jiné). Sekretariát vlády ČSR pro věci církevní dal souhlas k dotisku dalších 100 000 ekumenických biblí a k přijetí 20 000 ilustrovaných biblí pro mládež z Jugoslávie.

Dojde také ke zvýšení počtu studujících na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Litoměřicích, kde jsou již připraveny nové ubytovací prostory.

Dále bude zřízena v církvi funkce diakonů, kteří budou působit ve farnostech a pomáhat při pastorační práci.

Bude také doplněn stav řeholních sester v charitních domovech a jiných církevních zařízeních. V nejbližší době bude zapotřebí nejméně 500 mladých pracovních sil, které by nahradily sestry v důchodovém věku. Řády a kongregace působící v charitních domovech smějí přijímat mladé ženy nad 18 let s tím, že se mohou stát řeholními sestrami.

Rakovina plic je z 90 % zaviněna kouřením

Jak uvádějí zprávy z Německé spolkové republiky, je rakovina plic způsobena tabákovým kouřem z cigaret a jiných tabákových výrobků. Podle současného výzkumu je příčinou až 90 % tohoto onemocnění. Poukázala na to 32. výroční konference internistů ze Saarbrückenu, především přednáškou plicního lékaře dr. Lorenze. Připomněl skutečnost, že rakovina plic je nejčastějším rakovinným onemocněním mužů a od roku 1985 je na prvním místě u žen. Přes pokroky v diagnóze a v terapii rakoviny plic jsou vyhlídky „stále neuspokojivé“. Dodnes je z těchto pacientů schopno operace pouze 25 % a 10 % je „vyléčeno“.

Dialog Fidela Castra s venezuelskými duchovními

4. února 1989 měl Fidel Castro v Caracasu, hlavním městě Venezuely, tříhodinový rozhovor s více než 100 duchovními různých náboženských křesťanských denominací. V dialogu vyzvedl společné zájmy, které mají křesťané a marxisté. Vymenoval četné příklady spolupráce mezi revolučním hnutím a církví. Zdůraznil, že pokud mezi nimi byly nějaké problémy, tak vznikaly z tehdejší situace, ale ne pro nějaké ideové zásady.

Páter Juan Vives z ekumenické ra-

dy Venezuely poukázal na to, že tento rozhovor je vlastně pokračováním dialogu s duchovními, který už začal před 20 lety v Chile a pokračoval později na Jamaice a v Nikaragui.

(Věstník KMK 1989)

Klinika pro umírající na AIDS

V Londýně zřídili křesťanskou kliniku pro umírající na AIDS. Je to první klinika tohoto druhu v Evropě. Patří k evangelické misijní nemocnici. Začátky jsou skromné, zatím mohou přijmout devět pacientů. Vedoucí kliniky Helen Taylorová sdělila, že další pacienty budou moci přijímat podle možností kliniky. Lékařům a ošetřujícímu personálu je ponechána možnost, aby se přizpůsobili zvláštní situaci pacientů.

Účelem této kliniky je věnovat se pacientům nejen z hlediska lékařského, ale i duchovního. Jde o duchoven-skou péči pacientům nemocným na AIDS krátce před jejich smrtí. Klinika nemá zatím dost finančních prostředků, ale počítá s dary a příspěvky veřejnosti.

Jednotná církev není v dohledu

Evangelický biskup v Bavorsku Johannes Hanselmann je předsedou světového lutherského svazu. V roce 1988 měl rozhovor s papežem Janem Pavlem II. a dalšími příslušnými činiteli Vatikánu o ekumenismu. Podle biskupova přesvědčení ekumenické snahy nepovedou k tomu, aby jednoho dne vznikla jakási „jednotná církev“. Nanejvýš se dosáhne nějaké „usmířené odlišnosti“. A jak biskup Hanselmann dále řekl v mnichovském Pressklubu, křesťanské církve, smířené se svou rozdílností, nebudou už proti sobě bojovat, ale spolupracovat. Budou světu vydávat svědectví o hodnověrnosti svého poslání.

Biskup vyjádřil názor, že jednota křesťanů je „bezesporu příkazem Ježíše Krista“. Proto je třeba udělat všechno, aby se jednota mezi křesťany projevila víc než kdy před tím. Ve světě, ve kterém ateismus má tak velký vliv, jsou rozdělené církve pohoršením.

Buddhističtí duchovní do armády USA

Z Washingtonu D. C. (USA) přišla zpráva, že buddhisté smějí mít své vojenské duchovní v armádě Spojených států amerických. Jejich úkolem bude pečovat o duchovní život vojáků buddhistického náboženství. Podle informací z Pentagonu je v armádě USA na 2500 buddhistů. Celkem je v USA na 150 000 buddhistů. V jejich čele stojí Seigen H. Yamaoka.

Kteří lidé jsou skutečně šťastní?

Šťastní jsou pokorní,
nenamýšlení, vždyť těm patří
Boží království.

Šťastní jsou ti, kteří pláčou
v zármutku, vždyť Bůh je
potěší.

Šťastní jsou ti, kteří pro sebe
nic nevymáhají, vždyť jim
Bůh dá celou zemi.

Šťastní jsou ti, kteří touží
po tom, co je správné
jako žízňivý po vodě, vždyť
jejich žízeň bude utišena.

Šťastní jsou milosrdní, vždyť
Bůh k nim bude také
milosrdný.

Šťastní jsou ti, kteří si
zachovali čistý pohled na
život, vždyť oni uvidí Boha.

Šťastní jsou ti, kteří působí
pokoj, vždyť k těm se Bůh
bude hlásit jako ke svým
dětem.

Šťastní jsou ti, kteří mají
těžkosti, protože poslouchají
Boha; jim se otevírá Boží
svět.

Mat 5,3-10 (parafráze)